

Η ΠΑΡ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΣ

ΕΤΑΙΡ. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
Παρασκευοπούλου 4 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
45444

Έτος 9ο • Αριθ. Φύλλου 37
Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2001

ΜΑΡΙΚΑΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ 10 • 104 32 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΓΡΑΦΕΙΟΥ 52.25.788 FAX: 01-5237773

PORT
PAYÉ
HELLAS

Διονύσιος Τσόκος (1820-1862). Η Φυγή από την Πάργα, λάδι σε μουσαμά, 37x47εκ.
(Συλλογή Ιδρύματος Ευριπίδη Κουτλίδη, αριθ. 822)

ΤΑ ΚΑΡΤΕΡΙΑ Κερκυραϊκά εικόνες

Δύο οικία μακράι και στεναί, χαμηλαί και παράλληλοι, ωσεί συμβαδίζουσιν εν τη οδώ της πενίας και της αθλιότητος, περιφρασσόμεναι υπό πυκνής συστάδος αγριουσκών και της δημοσίας οδοῦ, αὐταὶ καὶ μόναι ἀπαρτίζουσι τὰ Καρτέρια. Ὁ ὑψηλὸς λόφος τῆς Λιανοσταφίδας, ὀνομασθεὶς οὕτω ἐκ τῆς φυτουργήσεως ἐκεῖ Κορινθιακῆς σταφίδος, ἥτις δὲν ἐπρόκοψεν, ὀρθοῦται ἀνατολικῶς αὐτῶν πρὸς ἀνατολὴν καμπυλούμενος πρὸς τ' ἄνω ἕτερος λόφος ελαιόφυτος, ἡμερος, ἐπικλινής, ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὁποῦ ἀναρριχῶνται ὡς ἐν ἀσθματι αὐαὶ οἰκίαι τοῦ Μαντουκίου, ὀρθοῦται πρὸς δυσμὰς, κ' ἐνθεν καὶ ἐνθεν οἱ ἀνῶμαλοι πόδες τῶν μετατρέπουσιν εἰς λεκάνην ὅλον ἐκεῖνον τὸν χώρον. Ἡ λεύκη, ἥτις φύεται πανύψηλος ὡς γίγας πρόσκοπος, παρὰ τὴν δεξιάν οἰκίαν, ρίπτει παχεῖαν σκιάν ἐπὶ τοῦ πτωχοῦ συνοικισμού τοῦ καλοκαίρι, τὸν δὲ χειμῶνα μαίνεται καὶ θορυβεῖ καὶ γοᾷ οδυνηρῶς, ὡσεὶ ἀπὸ τῆς ὕψους τῆς ναυπροσπινύσσεται καὶ τὸ μέλλον θλιβερόν εἰς τοὺς γείτονάς τῆς· μία βρῦσις λιθόκτιστος παρὰ τὴν ἀριστεράν, χύνει τὰ λευκὰ ρεῖθρα τῆς καὶ ποτίζει

τοὺς συνοίκους μετὰ μορμύρου πενθίμου, ἐνθυμίζουσα εἰς αὐτοὺς τὰ κρυστάλλινα νερά τῆς πατρίδος. Κατὰ δὲ τὰς θυελλώδεις νύκτας, ὅταν τὰ στοιχεῖα μαίνονται ἀπὸ τῆς ὕψους καὶ αἱ ἀστραπαὶ αὐλακοῦσι τὸν αἰθέρα, ἐν τῷ σκότει ἐκείνῳ τῷ πυκνῷ μέσῳ τῆς βοῆς τῆς τρικυμίας καὶ τοῦ φοβεροῦ ἀνασασμοῦ τῆς λεύκης καὶ τοῦ μορμύρου τῆς βρῦσεως, οἱ ἀτυχεῖς συνοικοὶ νομίζονται ὅτι ἐνωτίζονται γοερὰν φωνήν, ὡς κλητήριον σάλπισμα ἀ-

Συνέχεια στὴ σελίδα 4

ΚΑΛΕΣΜΑ

Στις 5-12-2001 ἡμέρα Τετάρτη καὶ ὥρα 7 μ.μ., παραμονή τοῦ Πολιούχου τῆς πόλης μας Ἁγίου Νικολάου, ὁ Σύλλογός μας θὰ τελέσει τὴν καθιερωμένη ἀρτοκλασία στὸν Ἅγιο Νικόλαο Ραγκαβά Γλάκας (οδὸς Τριπόδων).

Η ΠΑΡΓΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΑΡΓΙΝΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Τεύχος 96 • Απρίλ, Φύλλο 37
Ιούλιος-Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2001Ιδιοκτήτης: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΓΙΝΩΝ
ΑΘΗΝΑΣ-ΠΕΙΡΑΙΑ-ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ
«Η ΠΑΡΓΑ»ΜΑΡΙΚΑΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ 10
104 32 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΓΡΑΦΕΙΟΥ: 5225788
FAX: 5237773
Σύνταξη: Δ.Σ. ΣυλλόγουΕκδότης
ΒΕΡΓΟΣ Σ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Πετμεζά 16 • 11743 Αθήνα
Τηλ. 9240940Δημόσιες Σχέσεις
ΔΡΑΚΟΥ ΕΛ. ΝΙΚΗ
Τηλ.: 6431226Εμβάσματα
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΒΟΥΡΕΚΑ
Αμιοσύ 114 • 17121 Ν. Σμύρνη
Τηλ.: 9316525
Στην Πάργα εισπράττει ο
ΜΠΑΤΣΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΓΚΟΥΛΙΟΥΡΑ-ΓΚΟΥΝΑ ΤΑΣΙΑ
ΑΝΔΡΕΟΥ ΝΤΟΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣΔιευθύνσεις
Νέων συνδρομητών-Αλλαγές
ΤΖΑΚΟΥ ΜΑΡΙΝΑ
Τήνου 8 • 11251 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 8648376Παραγωγή:
PRESS LINE
Υπεύθυνος: Ν. Πανδής
Μάγερ 11 • 104 38 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. Κέντρο 5244555 • Fax 5243345Τα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και
τις απόψεις του Συλλόγου.Ελάβαμε την επιστολή του κ. Σπύρου
Ζούλα, σχετικά για τη μη συμμετοχή της
ορχήστρας Πάργας στις εκδηλώσεις της
15ης Αυγούστου.
Επειδή δεν γνωρίζουμε και τις απόψεις του
Δήμου Πάργας σχετικά με το ανωτέρω θέ-
μα, το Δ.Σ. του Συλλόγου δεν δύναται να
λάβει θέση και να εκφράσει άποψη.
Σε περίπτωση που λάβουμε απαντητική ε-
πιστολή από τον Δήμο, θα δημοσιεύσουμε
και τις δύο απόψεις.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΑΡΓΑΣ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

• Ο Νικόλαος και η Τζοάνα-Λουίς Αποστόλου έγι-
ναν γονείς στις 16-7-2001 • Ο Σπυρίδων και η
Βασιλική Βερλέτη έγιναν γονείς στις 1-6-2001 •
Ο Βασίλειος και η Χρυσούλα Γκίζα έγιναν γονείς
στις 16-5-2001 • Ο Σωτήριος και η Παρασκευή
Δέσκα έγιναν γονείς στις 15-6-2001 • Ο Κων/νοςκαι η Στέλα Δήμα έγιναν γονείς στις 15-6-2001 •
Ο Σπυρίδων και η Αλεξάνδρα Κώτσιου έγιναν γο-
νείς στις 21-5-2001 • Ο Κων/νος και η Γεωργία
Πατέρα έγιναν γονείς στις 13-7-2001.

Να τους ζήσουν

ΓΑΜΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΓΑ

• Ο Σπυρίδων Ιωάννου του Δημητρίου και η Χρυ-
σή Σταματοπούλου του Νικολάου παντρεύτηκαν
στις 25-6-2001 • Ο Θεόδωρος Δημητριάδης του
Θεοδώρου και η Γεωργία Ιωάννου του Πέτρου πα-
ντρεύτηκαν στις 21-7-2001 • Ο Que Ntin Jamew
του Meek και η Marie Cecile του Faulkner πα-
ντρεύτηκαν στις 6-7-2001 • Ο Γρηγόριος Γκογκο-
ρώσης του Ιωάννη και η Κυριακή Νίτσα του Αχιλ-λέα παντρεύτηκαν στις 28-7-2001 • Ο Ιωάννης
Γιοχάλας του Μιχαήλ και η Δέσποινα Τοπουζίδου
του Δημητρίου παντρεύτηκαν στις 30-7-2001 • Ο
Γεώργιος Πάνου του Βασιλείου και η Αγγελική Πα-
παρούνα του Ελευθερίου παντρεύτηκαν στις 19-
8-2001.

Να ζήσουν ευτυχισμένοι

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Η Μαρία Παϊζη του Κων/νου απεβίωσε στις 15-
4-2001 • Ο Γεώργιος Τζάνης του Παναγιώτη απε-
βίωσε στις 26-5-2001 • Ο Γεώργιος Παπαθανάκος
του Κων/νου απεβίωσε στις 4-7-2001 • Η Ευφρο-
σύνη Αρβανιτάκη του Λουκά απεβίωσε στις 24-7-
2001 • Ο Θεόδωρος Μήτσος του Βασιλείου απε-
βίωσε στις 28-7-2001 • Ο Αθανάσιος Κώνστας τουΙωάννη απεβίωσε στις 4-8-2001 • Η Ελένη Βουρε-
κά του Θρασύβουλου απεβίωσε στις 6-8-2001 • Ο
Αναστάσιος Κυριάκης του Κυριάκου απεβίωσε στις
10-8-2001 • Η Ευφροσύνη Νάκου του Ηλία απε-
βίωσε στις 19-8-2001.

Αιωνία τους η μνήμη

ΘΑΝΑΤΟΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

• Η Ελισάβετ Παπαδημητρίου, ετών 71, απεβίωσε στις 7-7-2001

Αιωνία της η μνήμη

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ • ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Από 2.500 δρχ.: Νικόλαος Παπανικολάου • Έλσα
Παπανικολάου-Παππά.Από 3.000 δρχ.: Ιερέας Γεώργιος Κιζιρογλου •
Γεώργιος Γκρέπης • Μύρσα Γκρέπης.Από 4.000 δρχ.: Παπανίκα Βασιλική • Κων/νος
Δάνδολος.Από 5.000 δρχ.: Κων/να Παπαγεωργοπούλου •
Τούλα Μαυροδόντη Καλαφάτη • Κάλιστος Βουρέ-
κας • Σπυρίδων Ζηγούρης • Ελβίρα Ντρίκα • Ευ-
τυχία Ευθυμιάδου Πήλιουρα • Βασίλειος Δρίγος
• Άγγελος Παναγιωτίδης • Κων/νος Θεοδοσιού •
Σπυρίδων Λούκας • Σωτήριος Κοτρώτσιος • Από-
στολος Δημάκος • Θεόδωρος Γιάννης • Πέτρος Δέ-
σκα • Φώτης Μακόπουλος • Κων/νος Μελίδης •
Όλγα Κλοτσώνη • Γεώργιος Αυδίκος • Αλέξανδρος
Ρίζος • Ελευθέριος Ντάνης • Ιωάννης Χιονίδης •
Ιωάννης Γιοχάλας • Θεοδώρα Δούλη • Γεώργιος
Ιορδανίδης • Παύλος Βέργος • Βασιλική Απο-
στολίδου Βουρέκα • Απόστολος Γεωργίου • Γρη-
γόριος Κομπίλας • Αυγή Νάστα Μίχη • Ντούσκος
Γεώργιος.

Από 8.500 δρχ.: Ναπολέων Ζήκος.

Από 10.000 δρχ.: Σπυρίδων Αρβανιτάκης • Σπυ-
ρίδων Βέργος • Αθανάσιος Νίκας • Δημήτριος
Στέλιος • Ελευθέριος Τράντος • Κων/νος Κέντρος
• Πέτρος Παπανικολάου • Σπυρίδων Νούσης •
Λάμπρος Νούσης • Φώτης Αυλωνίτης • Αλέκος
Μπούργος • Στυλιανή Πλασκαοβίτη Πάνου • Ανα-
στάσιος Νάστας • Γεώργιος Δεσούλας • Βάσσης
Σταμάτης • Βάσσης Μιχαήλ • Βάσσης Ερμιόνη.
Από 15.000 δρχ.: Οικ. Θεμελή.Από 20.000 δρχ.: Εις μνήμην Ελένης Βουρέκα
από την οικογένειά της • Νικήτας Αρβανιτάκης •
Νικόλαος Γ. ΒέργοςΑπό 50.000 δρχ.: Από την ορχήστρα της Πάργας
μέσω του Νικολάου Βέκιου.

Ευχαριστούμε θερμά όσους ενισχύουν την έκδοσή μας

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Εκ παραδρομής Αρ. φύλλο 35,
σελ. 14. Το σωστό είναι
Μιλ. Αριστείδου Κανάρη, και όχι
Μιλ. Κων. Κανάρης ως έχει γραφεί

Ορθολογική Διαχείριση του Υδάτινου Δυναμικού του Ν. Πρέβεζας

Πρόταση του Δήμαρχου Πάργας, κκ. Χρήστου Στέλιου, προς τις αρμόδιες υπηρεσίες
του Νομού και τα αρμόδια Υπουργεία 22-8-01

ΠΡΟΣ:

- 1) Τον κ. Γ.Γ. Περιφέρειας Ηπείρου
- 2) Τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου
- 3) Την Υπηρεσία Προγραμματισμού της Περι-
φέρειας Ηπείρου
- 4) Τον κ. Νομάρχη Πρέβεζας, κ. Νομάρχη Θε-
σπρωτίας και κ. Νομάρχη Κέρκυρας
- 5) Τα Νομαρχιακά Συμβούλια Ν. Πρέβεζας, Ν.
Θεσπρωτίας, Ν. Κέρκυρας
- 6) Τους κ.κ. Βουλευτές των Νομών Πρέβεζας,
Θεσπρωτίας και Κέρκυρας
- 7) Τα Δημοτικά Συμβούλια των Δήμων Παξών,
Φαναρίου και Μαργαριτίου και της Κοινό-
τητας Πέρδικας.

ΚΟΙΝ:

- 1) ΥΠΕΣΔΔ (Γραφείο κας Υπουργού)
- 2) Υπουργείο Ανάπτυξης (Γραφείο κ. Υπουρ-
γού)
- 3) Υπουργείο Γεωργίας (Γραφείο κ. Υπουργού)

Επανερχόμεθα για πολλοστή φορά στο θέ-
μα της ορθολογικής διαχείρισης του υδάτινου
δυναμικού του Νομού Πρέβεζας και ειδικότε-
ρα του δυτικού ημιμορίου, που περιλαμβάνει
τους Δήμους:

1. Φαναρίου (8.500 μόνιμοι κάτοικοι).
2. Πάργας (4.500 μόνιμοι κάτοικοι).
3. Ζαλόγγου (6.500 μόνιμοι κάτοικοι).

Ήτοι περίπου το 50% των μόνιμων κατοί-
κων του Νομού Πρέβεζας.Οι ανωτέρω Δήμοι κατά τους θερινούς μή-
νες φιλοξενούν υπετριπλάσιο αριθμό κατοί-
κων, δηλαδή περίπου 50.000 κατοίκους.Το δυτικό ημιμόριο του Νομού, όπως φαί-
νεται από τους γεωφυσικούς χάρτες αλλά και
όπως επιβεβαιώνεται από το Ι.Γ.Μ.Ε. διαθέ-
τει πλούσιότατο υδάτινο δυναμικό, ήτοι τον
ποταμό Αχέροντα-Κόκυτο-Βουβό ως και τις
πηγές Θεμέλου-Χόχλας-Μπάλτεζας. Επι πλέον
τα υπόγεια υδάτινα αποθέματα του κάμπου
της Κορώνης και Τζάρας-Σπαθαριών είναι α-
νεξάντλητα.Οι υδάτινες αλλά και αρδευτικές ανάγκες
του Δυτικού Ημιμορίου του Νομού, σύμφωνα
με μελέτη του Ι.Γ.Μ.Ε. αντιπροσωπεύουν το
υποεκατονταπλάσιο (1/100) του υδάτινου δυ-
ναμικού.Παρά την ως άνω υφιστάμενη κατάσταση
όσον αφορά το υδάτινο δυναμικό της περιο-
χής, η ανορθολογική διαχείριση και ο κάκι-
στος σχεδιασμός των έργων ύδρευσης είναι
βέβαιο ότι στην επόμενη τριετία θα δημι-ουργήσουν τραγικές καταστάσεις στην ύ-
δρευση κυρίως των παραπάνω τριών δήμων
και των παράκτιων περιοχών από Καστροσυ-
κιά έως Πάργα, (Δυτικά όρια του Νομού Πρέ-
βεζας).Προς επιβεβαίωση των ανωτέρω σας ανα-
φέρω τα κάτωθι παραδείγματα:1) Ο Δήμος Πάργας καλύπτει τις υδρευτικές
ανάγκες από τις τρεις γεωτρήσεις οι οποίες
βρίσκονται στις νοτιοανατολικές παρυφές της
λίμνης του Καλοδικίου σε απόσταση 200 μέ-
τρων περίπου η μία από την άλλη.Οι ημερήσιες ανάγκες του Δήμου κατά τον
μήνα Αύγουστο, με τους 30.000 κατοίκους
της Πάργας, ανέρχονται στα 200m³/ώρα, δη-
λαδή περίπου 4000m³ το εικοσιτετράωρο και
καλύπτονται οριακά από τις παραπάνω γεω-
τρήσεις.Οποιαδήποτε διαταραχή του υδάτινου ορί-
ζοντα στην ανωτέρω περιοχή, είναι βέβαιο
ότι θα έχει καταστροφικές συνέπειες για την
τουριστική ζωή της Πάργας.2) Οι ημερήσιες ανάγκες της παράκτιας πε-
ριοχής του Δήμου Φαναρίου, Μεσοπόταμος,
Αμμουδιά, Βαλανιδούσα, Λούτσα, Λυγιά έως
και Καστροσυκιά (Δήμος Ζαλόγγου) δεν υ-
περβαίνει τα 250m³/ώρα μέγιστη κατανάλω-
ση.Να ληφθεί υπόψη ότι κατά το παρελθόν έ-
τος 2000, κατά τους μήνες Αύγουστο και Σε-
πτέμβριο, η λίμνη του Καλοδικίου, που απο-
τελεί σημαντικό υδροβιότοπο και είναι ε-
νταγμένη στο πρόγραμμα NATURA, για πρώ-
τη φορά τα τελευταία 45 χρόνια παρουσίασε
εικόνα τέλματος και αποξήρανσης.Σας επισημαίνουμε ότι είναι σε εξέλιξη το
εγγειοβελτιωτικό έργο του κάμπου Μαργαρι-
τίου. Πέριξ της λίμνης του Καλοδικίου έχουν
γίνει αρδευτικές γεωτρήσεις οι οποίες πιθα-
νόν να επηρεάσουν τον υδάτινο ορίζοντα της
περιοχής.Όλες οι παραπάνω επεμβάσεις πιστεύουμε
βάσιμα ότι θα διαταράξουν την υπάρχουσα ι-
σορροπία και θα δημιουργήσουν τραγικές κα-
ταστάσεις.Η πρόληψη της επερχόμενης, με μαθημα-
τική ακρίβεια, καταστροφής μπορεί να αντι-
μετωπιστεί άμεσα και αποτελεσματικά με την
αξιοποίηση των σε απόσταση 8-10 χλ. υπαρ-
χόντων τεράστιων πηγών ποταμών και υπό-
γειων υδάτινων αποθεμάτων.

Όπως φαίνεται από τον επισυναπτόμενο Γε-

ωφυσικό Χάρτη, αλλά και από την μελέτη του
Ι.Γ.Μ.Ε., οι πηγές της Μπάλτεζας οι οποίες
βρίσκονται σε απόσταση 8-10km από την λί-
μνη του Καλοδικίου και τις τρεις γεωτρήσεις
της Πάργας, με τη σημερινή μέση παροχή των
1400m³ την ώρα υπερκαλύπτουν από μόνες
τους τόσο τις ανάγκες της Πάργας, δηλαδή τα
200m³/ώρα, της μέγιστης κατανάλωσης, όσο
και της παράκτιας ζώνης του Δήμου Φαναρί-
ου και Δήμου Ζαλόγγου (Καστροσυκιά) αλλά
250m³/ώρα, αλλά και εμπλουτισμό της λίμνης
Καλοδικίου.Επι πλέον οι παραπάνω πηγές θα μπορού-
σαν σε περίπτωση μέγιστης λειψυδρίας και ε-
ξαιρετικής ανάγκης να καλύψουν και ανάγκες
ύδρευσης της νήσου των Παξών, οι οποίες ό-
πως είναι γνωστό ήδη καθίστανται επιτακτι-
κές και άμεσες.Οι ανάγκες του Δήμου Πάργας από την με-
λέτη που έχει εκπονήσει τη ΤΥΔΚ Πρέβεζας,
την οποία και σας έχουμε υποβάλει και τα
στοιχεία της οποίας δεν δύναται να αμφι-
σβητίσει κανείς, είναι δυνατό να αντιμετωπι-
στούν με έργο προϋπολογιζόμενο στο ύψος
των 400.000.000-500.000.000 δρχ.Εάν παρόλα αυτά οποιοσδήποτε ήθελε να
αμφισβητήσει αυτά τα στοιχεία της ανωτέρω
μελέτης, κάνουμε έκκληση προς εσάς, κύριε
Γενικό Γραμματέα, και προς τα μέλη του Πε-
ριφερειακού Συμβουλίου, καθώς και στις υ-
πηρεσίες προγραμματισμού της Περιφέρειας
να σκύψουν με προσοχή στο πρόβλημα και να
αξιολογήσουν με ιδιαίτερη προσοχή την προ-
τεινόμενη λύση, η οποία κατά την άποψή μας
και σύμφωνα με τα στοιχεία που παραθέτου-
με αποτελεί βέλτιστη λύση, βραχυπρόθεσμα
εφικτή, οικονομικά σύμφωνη και άμεσα πραγ-
ματοποιήσιμη, μέσα στα πλαίσια του Γ.Κ.Π.Σ.
Ηπείρου, γιατί οι ευθύνες θα είναι τεράστιες
όλων και καθενός ξεχωριστά.Κλείνω την έκθεση-αναφορά έχοντας τη συ-
νειδησή μου ήσυχη ότι έκανα το καθήκον μου
και ευελπιστώντας, ότι οι επισημάνσεις μου
θα τύχουν της δέουσας προσοχής και αξιο-
λόγησης.Εξάλλου, δεν παραλείπω να σας υπενθυμι-
σω την κινεζική παροιμία που λέει, ότι οι λα-
οί οι οποίοι αφήνουν τα ποτάμια τους και τα
πηγαία νερά να χύνονται ανεκμετάλλευτα στη
θάλασσα δεν έχουν μέλλον και είναι καταδι-
κασμένοι να πνιγούν μαζί με τα ποτάμια τους
στη θάλασσα.

ΤΑ ΚΑΡΤΕΡΙΑ Κερκυραϊκά εικόνες

Συνέχεια από τη σελίδα 1

ντηχούσαν:

– Καρτερείτε!

Και την πιστεύουσι την φωνήν αυτήν οι Πάργιοι, διότι τοις φέρει εύχαρι προμήνυμα, διότι την ανευρίσκουσιν, την αισθάνονται αντηχούσαν καθ' ώραν και κατά λεπτόν εις τα στήθη των, εις την ψυχήν των. Την πιστεύουσι και καρτερούσιν ακόμη ευτυχιστέρους καιρούς εν αναμονή ακραδάντων, όπως οι πρώτοι εκείνοι φυγάδες, οι Δεσιλάται και Βασιλάται και Μαυρογενάται οίτινες, ενώ εδάκρυον λαμβάνοντες την ευτελή αμοιβήν της αρπαγείσης Βαρυτίμου περιουσίας των, έψαλλον συγχρόνως ευέλπιδες εν τη πίστει του δικαίου των:

*Φεύγουμε, φεύγουμε
και το Μάνθο...*

Και τα τάλλαρα θα φάμε

Και 'ς την Πάργα θε να πάμε!...

Πλιν φευ! εκείνοι ετάφισαν ήδη υπό το ψυχρόν χώμα, ξένον χώμα, και ματαίως καρτερούσι τα οστά των να μεταφερθώσιν εις την γενέτειραν γην μετά των οστών των πατέρων των, άτινα οι ίδιοι, εντός δερματινών σάκκων συνεφυγάδευσαν, ίνα μη φριξωσι τα ιερά, αισθανόμενα αίφνης πόδα κατακτετού πατούντα τα χώματά των. Ετάφισαν και οι υιοί των και θα ταφώσιν ίσως και οι υιοί των υιών των μόνον με τα δάκρυα του απάτριδος εις τους οφθαλμούς και μόνον ενωπιζόμενοι την φωνήν της ψυχής των.

– Καρτερείτε!...

*Θεέ μου και δος μου λογισμό
Και βόηθα με το χριστιανό,
Να μιλήσω τη 'στορία
Για της Πάργας την αιτία.
Η προσταγή εδόθηκε,
των Παργινών ειπώθηκε,
Όλοι κλαίνε και βογγούνε.
Που είσαι Πάργα μελετούνε.
Που είσαι πατρίδα μας γλυκειά,
Που είχες τα κρύα τα νερά,
Κήπους, δροσερούς αέρες,
Κί' αzeitιμπους μπαξέδες...*

Ούτως εθρήνει της πατρίδος την καταστροφήν ο Γεωργάκης Δημουλίτσας όταν εκοινοποιήθη αυτοίς παρά του Άγγλου Αρμοστού η πώλησίς της εις τον Αλή Πασσάν. Αλλ' ήτο μύχιος θρήνος, ανακραυγή εγκάρδιος οι στίχοι ούτοι όλων ομού των κατοίκων της Πάργας, τεσσάρων χιλιάδων κατοίκων, ανδρών και γυναικών και παιδίων, γερόντων και νέων, δια την απολλυμένην πατρίδα. Αι γυναίκες πλέον δεν έφερον τας και

νουργείς χρυσοπαρύφους στολάς, ουδ' οι άνδρες τας βαθυκυάνους βράκας των, ίνα προσέλθωσιν εις την εκκλησίαν κ' εορτάσωσι την ανάστασιν του Λυτρωτού του κόσμου. Λυτρωτής δεν εφάινετο εις αυτούς κανείς. Μόνον απειλητικοί την όψιν οι Αλβανοί περιεφέροντο ένοπλοι έξω εις Γουμενίτσαν, ενεδρεύοντες κ' έτοιμοι να ορμήσωσιν εντός, να διαρπάσωσι και να εξολοθρεύωσιν. Οι ιερείς δακρύοντες, συντετριμμένοι, προσήρχοντο ευλαβώς ν' αφαιρέσωσιν από τας εκκλησίας του Κάστρου τας εικόνας· και ότε η Παναγιοπούλα η μικρά αμαυρά εικών, η θαυματουργός πολιούχος, εφάνη δακρύουσα, διότι απεσπάτο του προσφιλούς σκίνους της και απήγετο εις εξορίαν, οι γόοι των κατοίκων αντήχησαν εις τρανόν και αιώνιον ανάθεμα πωλητών και αγοραστών.

Διότι τω όντι ήτο προσφιλεστάτη η πόλις εις την εικόνα εκείνην. Από τετρακοσίων ήδη έτων, όποτε η πόλις ήτο εις υψηλότερον μέρος, εις τον τωρινόν Παλινόπυργον, εκεί όπου βραδυτέρον εκτίσθη ηπλούτο έρμος χέρσος με λοφίδια εκ κοκκινωκάματος κατάφυτα από χαμορρίγανην και ασφοδέλους· και μόνον το εικονισμάτιον, η Παναγιοπούλα, έμενεν εκεί εντός κοιλώματος, κεκρυμμένη, αφανής από τα βλέμματα του κόσμου, μόνη μεταξύ των ταπεινών χορταριών και το πολύ κάποτε με την συντροφίαν καμιάς αγαθής αμνάδος, είτ' αινός παραπλανησίσης εκεί. Και ότε ο βοσκός ανευρών αυτήν την μετέφερον εν λιτανεία εις την πόλιν και την απέθεσεν εις ευπρεπές σκίνο, μέσω του λιβανωτού και των ψαλμών και των δεήσεων των πιστών, αύτη έφυγεν εκείθεν κ' επανήλθεν πάλιν εις την προτέραν θέσιν της. Και αν οι Πάργιοι επέμενον πάλιν να την λάβουν εκείθεν, επέμενε και αύτη, μέχρις ου έκαμεν αυτούς επί τέλους να εννοήσουν, ότι ούτοι έπρεπε να την ακολουθήσωσιν εκεί, όπου θα εύρισκον και εύφορον γην και πλούσιον εμπόριον και δυνατόν μέρος προς απόκρουσιν των προσβολών των εκθρών των.

Αλλ' έπρεπεν ήδη να φύγη εκείθεν. Βάρβαρος πους επάτησε τα χώματα εκείνα και δεν έπρεπε να ρυπανθή, να καταπατηθή αυτή, η ουρανοβάμων, υπό το πέλμα των απίστων. Άλλως πώς να μείνωσιν αυτά τ' ατυχή πλάσματα, πλανώμενα εν τω πελάγει ή εν τη ξένη γη, άνευ της προστασίας της! Κ' ενώ την απήγεν εδώ ο ιερεύς, παρέκει άλλοι έσκαπτον τους τάφους, τυμβωρύχοι ευσεβείς, εκθάπτοντες άλλα ιερά κειμήλια, τα λευκά οστά των πατέρων των, και παραδίδοντες εις τας φλόγας μεγάλης πυράς, ήτις υψούτο εκεί τρίζουσα, καταβιβρώσκουσα αυτά

ζηλοτύπως, ίνα μη τ' αφήση εις την λύσσαν των βαρβάρων. Και παρέκει άλλοι διεσκόρπιζον εις τους αέρας τα υπάρχοντά των όλα, ίνα μη ωφεληθώσιν οι κατακτηταί κ' έθραυον τας αποθήκας και κατεθρυμμάτιζον τας οιονοβαρέλας.

– Γιατί, μωρέ Παργινέ, χύνεις το κρασί σου, έλεγον οι εισελθόντες διά την τήρησιν δήθεν της τάξεως Αλβανοί, προσηλούντες διψαλέα βλέμματα επί του ρέοντος οίνου.

– Η γη τώκαμεν η γη να το πιη, απήντων θυμωδώς και αταράκως οι Πάργιοι.

Και ήρχισαν είτε η φυγή, οικτρά φυγή, με δάκρυα πύρινα εις τους οφθαλμούς, με θλίψιν εις την ψυχήν, με βάρος εις την καρδίαν, το μέγα βάρος εκείνο της λύπης, διότι η κανείς και βλέπει την διαγελώσαν φύσιν γύρω του, τον γαλανόν αιθέρα και την ανθούσαν γην, ενώ μέσω του τρέφει την δυστυχίαν και την απόγνωσιν. Πλοιαρία μικρά, σεσηπότα, ετοιμόθραυστα, παρέλαυνον τους φυγάδες, κ' ενώ αντικρύ αι νήσοι του Ιονίου έτεινον χλοεράς αγκάλας όπως τους δεχθώσιν εκείνοι έστρεφον δακρυβρέκτους οφθαλμούς οπίσω προς τον ξηρόν βράχον των.

Δεν ήτο εις τας νήσους η πατρίς των. Η Κέρκυρα, ήτις εδέχθη άλλοτε τον Οδυσσέα γυμνόν και τεθλιμμένον, εδέχετο ήδη εκ του αντιθέτου μέρους της, πτωχούς και απαρνηγόντους τους πλείστους των ατυχών Παργίων. Τους εδέχθη εκ του αντιθετου πάντοτε, όπως αντίθετος ήτο και η τύχη των· ο μεν ανεζήτει την πατρίδα του, ούτοι δ' έφευγον εκουσίως αυτήν διότι δεν ήτο πλέον δι' αυτούς ειμή γη δουλείας και αισχύνης. Εις τας υψορόφους οικίας των ούτε εβασίλευε πλέον το τρυφερόν θάλαπος, ούτε προσεμεΐδια εύελπς οικογενειακή αρμονία, αλλ' εσφυρηλατούντο βαρύτατα αλύσεις· εις τα περιβόλια των δεν έμπεπε γλυκόφωνος αιδών, αλλ' αντήχει το μικρόν και θρηνώδες κραύγασμα της κουκουβάγιας· εις τον άεραν πέριξ δεν επλανάτο τερπνόν το άρωμα της κιτριάς και της πορτοκαλλέας, αλλά εφέρετο η πνοή του αγρίου επιδρομέως.

Κατ' αρχάς η Αγγλική εξουσία εκορήγησεν εις τους πρόσφυγας το άπλωμα της Γαρίτσας εις καταιλισμόν. Αφού επώλησεν αντί αργυρίου εις αυτούς εν άπλωμα, το οποίον δεν ήτο ιδική της γη. Οι Πάργιοι το εδέχθησαν, ήπλωσαν εκεί τ' αποκαμόντα σώματά των και επ' αυτών τα ράκη των, κοιμώμενοι κ' εξυπνούντες πάντοτε με την ελπίδα της εις τα πάτρια ταχείας επιστροφής, πολλάκις πλανώμενοι ανά τα υψώματα της Αναλήψεως, όπως ιδωσιν μακράν εν τη λευκή σκιά

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

τον ιερόν βράχον των.

Αλλ' ήλθον μετ' ολίγον τα ψύχνη, ήλθεν η βροχή η αδιάκοπος και η υγρασία τους παρέλυσε τα γυία και η πείνα έδειξεν εις αυτούς την σκελετώδη μορφήν της και η γύμνια παρουσίασε το ριγνλόν σαρκίον της. Η Αρμιοσεία τους ελυπήθη τότε και τους συνεπόνεσεν. Εις τας δικαίας κραυγάς, εις τους γόους των έδωκεν ένα κομμάτι ψωμί, το οποίον αντεστάθμιζε προς βαρύτιμον χρυσόν, διότι ήρχετο εκ της πωλήσεως των πλουσιών κτημάτων των, κ' έρριψε τα ριγούντα σώματά των εντός δύο στρατώνων της, εις τα Κατέρια. Και οι ατυχείς εκείνοι, όπως όλαι αι μεγάλαι ψυχαί, αι γνωρίζουσαι την δύναμιν εντός αυτών, επανελάμβανον ευέλπιδες τον επωδόν:

Και τα τάλλαρα θα φάμε

Και 'ς την Πάργα θε να πάμε!

Δεν ήθελον, όχι, οι μεγάλοι, να εκδηλώσωσι τον πόνον της ψυχής των διά να χαρώσιν οι εχθροί των. Κ' εστιβάχθησαν εκεί υγιείς μετά πασχόντων, νέοι και νέαι αναμιξ, παιδιά και γέροντες, άνδρες και γυναίκες, όπως εις άξενον ακτήν, συμπύρονται τα ναύαγια. Έκαστος μετά της οικογενείας του κατέλαβε τμήμά τι των μακρών στρατώνων περιμαζεζόμενος, συσπειρούμενος περί εαυτόν ιν' αφήση και εις τον άλλο τόπον η δυστυχία αλληλοβοηθείται πάντοτε.

Μετ' ολίγον είδον ότι δεν ήτο εύκολος η τοιαύτη ζωή. Μετά την πάροδον της πρώτης ανάγκης συνησθάνθησαν όλοι την ανθρωπινήν των υπόστασιν. Η αιδώς ανήλθεν από της καρδιάς κ' εκοκκίνησε τας παρειάς των εις τον τοιούτον εξευτελισμόν και την ζωώδη κατάστασιν των. Αν τα ράκη, άτινα τοις απέμειναν, δεν ίσχυον να καλύψωσιν όλα τα μέλη των παρθένων, των γυναικών, των παιδίων των, δεν έπρεπεν όμως ν' αφίνωσι και τα κεκαλυμμένα ελεύθερα την νύκτα, όταν ο ύπνος παραλύει το σώμα και αναισθητεί το πνεύμα. Και ήρχισαν οι ατυχείς να χωρίζωσι δια σινδονών το πρώον κ' έπειτα διά τοίχων καλαμίνων τους στρατώνας εις διαμερίσματα στενά, πνιγηρά και κατασκότεινα ως περιστερώνας. Κ' έκαστον τοιούτον διαμέρισμα περιέκλειεν ολόκληρον οικογένειαν μ' όλα τα χρεώδη της. Κ' επέγραψεν η οικογένεια άνω τηςθύρας της το ίδιον όνόμα της, δια να γνωρίζεται εκάστης η διαμονή εις τον κυκλώνα εκείνων των κατοικιών. Κ' έζων ούτω εκεί την οικτράν και αγέλαστον ζωήν του πρόσφυγος, την ασφυκτικήν ζωήν του μη έχοντος ιδίαν πατρίδα, του ξένου, όστις από παντού και τα πάντα προσβλέπει θολά, ανεξήγητα, εκθρικά είτε ειρωνικά προς την υπερφάνειαν του.

– Είμαι Παργινός! έλεγον με το πείσμον εκείνο ήθος της αυτοπεποιθήσεως.

Αλλά τοις απήντα ο γέλως, γέλως οξύς, διαπεραστικός, ως να τοις έλεγεν.

– Είσαι παλαβός.

Και μετ' όλα ταύτα δεν έπαυσαν οι Πάργιοι να αισθάνωνται μέσω εις την ψυχήν των, είτε να ενοητίζονται μέσω της βοής της τρικυμίας και του φοβερού ανασασμού της λεύκης και του μορμούρου της βρύσεως την γνωστήν γοεράν φωνήν, ως κλητήριον σάλπισμα αντηκούσαν:

– Καρτερείτε!...

Τώρα εξέλιπον εκείνοι όλοι. Δεν μένει ακόμη παρά εις και μόνος γέρων, εις το ακρινόν διαμέρισμα του αριστερού στρατώνος, όστις ενώ τροφοδοτεί τας όρνιθας του, διηγείται το θλιβερόν παρελθόν του και κλαίει. Κλαίει επίσης και δια το παρόν του. Διότι όλα ήλλαξαν γύρω του, όλα παρήλθον· και αν πριν έχασε την πατρίδα, ανεπόλει αυτήν εις τα πρόσωπα των συνηλικιωτών του· ενώ τώρα τα έχασε δια παντός.

Εις τ' άλλα διαμερίσματα η νέα γενεά χαίρεται, τραγωδεί, αγάλλεται και γεννοβολά. Αι αισθητραί εκείναι Παργινάι μορφαί των ανδρών· αι ρωμαλαΐαι καλλοναί των γυναικών, τ' αυστηρά ήθη, η ενδυμασία και ο κόσμος, η αφέλεια και χάρις των όλα μετεβλήθησαν, ήλλαξαν. Ήλλαξε ακόμη και η ομιλία των. Αλλά μαζί μ' αυτά συναπήλθε και η δυστυχία και στενοχωρία των. Ποτισθέντες επί μακρόν της πρακτικότητος τα νάματα, έγιναν και αυτοί πρακτικοί, ερρίφησαν εις την εργασίαν και το εμπόριον, έγειναν πλούσιοι και απεσύρθησαν οι πλείστοι από τα Κατέρια. Οι δε μέιναντες εκεί ζώσιν ανετώτερον κ' έκαμαν προεσχάς εις τα διαμερίσματά των, κ' έχουσι τας χήνας και τας όρνιθας των πέριξ και καλλιεργούσι τον βασιλικόν και την αρμπαρόριζαν εις τα παράθυρά των και απλώνουσι τ' ασπρόρρουχα των έξω εις τα διασταυρούμενα πολυλόκως, από του ενός στρατώνος εις τον άλλον, σχοινία.

Τα Κατέρια από μακράν έχουσι τι το εύχαρι, το αγροτικόν επάνω των. Την πρωΐαν ο διαβάτης έχει προ των οφθαλμών του εξαίσιον θέαμα πολυτέρβου και βομβούσης συναγωγής. Οι χαιρετισμοί και οι γέλωτες διασταυρούνται από του ενός εις τον άλλον στρατώνα. Εξέρχονται απ' εδώ λευκόπεπλοι παρθένου, με τον τύπον εκείνον τον νωθρόν του ύπνου ακόμη επί της δροσεράς μορφής, με την αταξίαν της μαύρης κόμης. Εκείθεν αποχωρούσιν εύρωστοι κ' εργατικοί άνδρες μ' όλη την χαράν και την αφροντισίαν του ταπεινού αστού. Τα παιδιά τρέχουσιν εδώ κ' εκεί γυμνόποδα και γυμνώλενα, άλλα κλαθμηρώς αμιλλώμενα προς τα όρνιθια και τας περστεράς και τας χήνας εις την ζήτησιν της τροφής των, άλλα χαρωπά σπεύδοντα εις την βρύσιν να νιφθώσι.

Περί δε το εσπέρας είτε τας σεληνοφωτιστους νύκτας του καλοκαιρίου, έξω εκάστης θύρας

ποικιλόχρουν σύμπλεγμα διαγράφεται εκ της μάμης, κατεχούσης την ανωτάτην θέσιν της λιθίνης κλίμακος και κοιμιζούσης εις τα γόνατα τον μικρόν, της μητρός ταπεινότερον παρεχούσης γυμνόν εύρωστον μαστόν εις την απομύζησιν και τας περιθλίψεις του βρέφους, ενώ ο πατήρ όρθιος, σπριζόμενος εις τον τοίχον, ασκεπής, λησμονεί τον κάματον της ημέρας εις την θέαν της οικογενείας του και συμπαίζει μετά των άλλων μεγαλυτέρων τέκνων του, ενώ ακροάται και απαντά εις όλας τας διαμειβομένας γύρω του συνομιλίας.

Αλλ' αν ούτω η νέα γενεά των προσφύγων μετεβλήθη, αν το πρακτικόν πνεύμα της εποχής επέδρασε κ' επ' αυτών, αν δεν ηξέυρωσι καθόλου την Πάργαν, ουδ' εγεύθησαν ποτε τα καλά της άλλοτε πατρίδος των, δεν την ελησμόνησαν όμως ποτέ. Από τους πατέρας, από τους πάππους παρέλαβον την εικόνα της ευθύς με το οικογενειακόν των όνομα και την κρύπτουσιν εις τα στήθη των όλοι, πολύτεμον και προσφιλή θησαυρόν. Πιστεύουσι και αυτοί εις την θαυματουργόν δύναμιν της Παναγιοπούλας των, ην μετά της ιεράς σημαίας της της διατρήτου από τας σφαίρας του εκθρού, και άλλων ιερών σκευών φυλάσσουν εις τον Άγιον Γεώργιον του παλαιού φρουρίου, ανυπόμονοι μέχρις ου τα καταθέσωσι πάλιν εις το πρώτον των σκίνος. Κ' ενοητίζονται ακόμη, μέσω της βοής της τρικυμίας και του φοβερού ανασασμού της λεύκης και του μορμούρου της βρύσεως, την γνωστήν εις τους πατέρας των γοεράν φωνήν, ως κλητήριον σάλπισμα αντηκούσαν.

– Καρτερείτε!

Α. ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ
(περίοδ. Εστία, 1891 Α')

ΚΑΡΤΕΡΙΑ (Επεξήγηση)

Σύμφωνα με τον Σ. Στούπη η περιοχή ονομάστηκε έτσι, αφού οι πρόσφυγες έδωσαν το όνομα του συνοικισμού Κατέρτζα της πόλης τους. Σύμφωνα με την Νινέττα Λάσκαρη, ο θρύλος λέει πως κάθε βράδυ μια φωνή μέσω στη νύκτα από πολύ μακριά σπάζοντας την εκκωφαντική σιγή του ελαιώνα και των κοιμισμένων ανθρώπων ψιθύριζε καρτερείτε...καρτερείτε την ώρα της επιστροφής στην πατρίδα.

Η αλήθεια είναι πως η λέξη καρτέρια δεν έχει καμία σχέση με το καρτέρω. Προέρχεται από την αγγλική λέξη quarters, δηλαδή κατάλυμα, κατοικία. Τα καρτέρια χτίστηκαν γρήγορα και πρόχειρα για να στεγάσουν τις ανάγκες των Παργινών προσφύγων. Το όνομά τους δε ήταν «The Refuge Quarters».

Γνωρίζετε ότι:

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

Ο Κρατικός Αερολιμένας Αθηνών πρωτολειτούργησε το 1938 με διάδρομο προσγείωσης 1800 μέτρων. Εκείνη την πρώτη χρονιά εξυπηρέτησε 8.500 επιβάτες, αριθμός που υπερέβη και τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις. Το 1950 έχοντας στην πλάτη του 12 χρόνια λειτουργίας, το αεροδρόμιο διέθετε πλέον δύο διαδρόμους των 2250 μέτρων, προκειμένου να αντεπεξέλθει στην ανάγκη εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού, καθώς η ετήσια κίνηση είχε ανέλθει σε 234.000 επιβάτες.

Εκείνη την περίοδο ξεκίνησαν και οι πρώτες συζητήσεις για την μεταφορά του αεροδρομίου σε άλλη τοποθεσία. Διάφορες εναλλακτικές λύσεις εξετάστηκαν, χωρίς όμως να αποφασιστεί η μετεγκατάστασή του.

Χρόνο με τον χρόνο ο αριθμός των επιβατών αυξανόταν φτάνοντας το 1957 τους 500.000 επιβάτες, γεγονός που έπαιξε σημαντικό ρόλο στην απόφαση παραμονής του αεροδρομίου στο Ελληνικό.

Ένα χρόνο αργότερα ο κυρίως διάδρομος επιμηκύνθηκε σε 3000 μέτρα. Ταυτόχρονα παραγγέλθηκε μελέτη στην εταιρία Amman & Whitney, για την περαιτέρω ανάπτυξη του αεροδρομίου στην ίδια γεωγραφική θέση. Το αεροδρόμιο τότε αποτελούνταν μόνο από τις κτιριακές εγκαταστάσεις του σημερινού Δυτικού Αεροσταθμού και η μελέτη που τελικά υλοποιήθηκε, προέβλεπε την κατασκευή ενός Ανατολικού Αεροσταθμού. Η ανάγκη δημιουργίας και δεύτερου αεροσταθμού ήταν επιτακτική, με βάση την πρόβλεψη για αύξηση της κίνησης σε 2.400.000 επιβάτες το 1968, τελικά ο αριθμός της πρόβλεψης ξεπεράστηκε κατά πολύ και έσπασε το φράγμα των 3.000.000 επιβατών.

Τα εγκαίνια του Ανατολικού πραγματοποιήθηκαν το 1969 και αποτέλεσαν ορόσημο στην ιστορία του αεροδρομίου. Το Δυτικό παραδόθηκε στην αποκλειστική χρήση της Ολυμπιακής Αεροπορίας, αφού οι ξένες αεροπορικές εταιρίες μεταφέρθηκαν στο νέο αερολιμένα.

Ο καινούργιος αεροσταθμός δεν ήταν παρά το σημερινό κτίριο αναχωρήσεων, χωρισμένο στη μέση για Αφίξεις και Αναχωρήσεις. Ήταν δηλαδή κατά κάποιο τρόπο ημίμετρο, καθώς θεωρητικά και πρακτικά ήταν αδύνατο το αεροδρόμιο να καλύψει τις ανάγκες του μέλλοντος. Αδύνατη ήταν και η επέκτασή του, γιατί η οικιστική και τουριστική ανάπτυξη της περιοχής δεν το επέτρεπε.

Στη δεκαετία του '70 η κίνηση στο Ελληνικό αυξανόταν με ρυθμό 13% ετησίως, έναντι αντίστοιχου διεθνούς ρυθμού 5%. Αποφασίστηκε η ανάθεση στην Airways Engineering Corporation και στην Burns & Roe Inc. νέα τεχνικοοικονομική μελέτη αναπτύξεως.

Σύμφωνα με τα πορίσματα της μελέτης επιβαλλόταν η βελτίωση του αεροδρομίου στο Ελληνικό, με παράλληλη κατασκευή νέου στη θέση Ζάγαρι των Σπάτων, καθώς και κατασκευή διαδρόμου προσγείωσης μέσα στη θάλασσα.

Πραγματικά σε πρώτη φάση, ο κυρίως διάδρομος επιμηκύνθηκε στα 3.500 μέτρα, βελτιώθηκε ο τροχόδρομος και αυξήθηκαν οι κτιριακές εγκαταστάσεις. Το 1976 όλα τα περιθώρια επεκτάσεως είχαν εξαντληθεί. Η Ελληνική Κυβέρνηση ανέθεσε σε Κοινοπραξία της Aerports de Paris και του Αεροδρομίου της Φρανκφούρτης να επιλέξουν την κατάλληλη τοποθεσία. Η μελέτη, λαμβάνοντας υπόψη την Εθνική Πολιτική Αερομεταφορών και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της επιλογής τους στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας, υποδείκνυε τα Σπάτα. Τα πορίσματα της μελέτης έμειναν μόνο στα χαρτιά, λόγω άλλων κυβερνητικών προτεραιοτήτων.

Φτάνοντας στη δεκαετία του '90 αποφασίζεται η υλοποίηση της πρότασης για μεταφορά του αεροδρομίου στα Σπάτα. Η ανάλυση των Ολυμπιακών Αγώνων από την Ελλάδα έκανε ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη.

Έπειτα από διεθνή διαγωνισμό, το έργο κατοχυρώθηκε στη γερμανική εταιρία Hochtief και η λειτουργία του ανατέθηκε στην εταιρία «Διεθνής Αερολιμνήν Α.Ε.», στην οποία συμμετέχει το Ελληνικό Δημόσιο με 55% και μια ιδιωτική Κοινοπραξία με 45%.

Με την τελετή εγκαινίων τον Μάρτιο του 2001, του Ελευθέριος Βενιζέλος, βγήκε οριστικά σε σύνταξη το παλιό μας αεροδρόμιο, σε ηλικία 63 ετών.

Υποβρύχιος καθαρισμός των ακτών της Πάργας

Την Παρασκευή 6 και το Σάββατο 7 Ιουλίου 2001, πραγματοποιήθηκε ο υποβρύχιος καθαρισμός των ακτών της Πάργας από τον Ναυτικό Όμιλο «Ποσειδώνας».

Η επιχείρηση έλαβε χώρα στην ακτή του Βάλτου, την ακτογραμμή του Κάστρου, το Λιμάνι της Πάργας (Πόντες) και το λιμανάκι του Βάλτου, απ' όπου ανεύρθηκαν σκουπίδια με τη βοήθεια τόσο των Λιμενικών Αρχών Πάργας, όσο και των Παργινών και ξένων αυτοδυνάμειων φίλων του ομίλου που προσέφεραν οικειοθελώς τις υπηρεσίες τους.

Ο καθαρισμός ήταν αφιερωμένος στη μνήμη της Κυβέλης Χρήστου, αυτοδύτριας και επίτιμου μέλους του Ομίλου, η οποία χάθηκε από κοντά μας τόσο πρόωρα.

Το Δ.Σ. του Ομίλου θέλει να ευχαριστήσει όλους τους συμμετέχοντες στην προσπάθεια καθαρισμού των ακτών της Πάργας και ελπίζει ότι τέτοιου είδους ενέργειες θα συνεχιστούν και στο μέλλον με ακόμη μεγαλύτερη συμμετοχή, με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού και των αρχών, ώστε να διατηρήσουμε καθαρές τις θάλασσες και τις ακτές μας.

Πάργα 9-7-2001

Ο Πρόεδρος

Τάσος Παπανικολάου

Μέλη του Ομίλου «Ποσειδών» στην παραλία του Βάλτου, στην Πάργα. Ιούλιος 2001

«Η ΦΥΣΗ ΣΤΟ ΜΕΤΑΞΙ»

Το ταλαντούχο μέλος του Συλλόγου μας, Βαρβάρα Βλάχου, παρουσίασε στο γνωστό εκθεσιακό κέντρο του Δήμου στο Κολούρη της αγαπημένης μας Πάργας από 1-8 μέχρι 20-8-2001, ζωγραφική σε μετάξι, με θέματα από τη φύση, η οποία παρουσιάστηκε και έτυχε μεγάλης αποδοχής από ντόπιους και επισκέπτες φιλότεχνους. Της ευχόμαστε κάθε επιτυχία στα επόμενα βήματά της.

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΣΕ ΜΕΤΑΞΙ ΤΗΣ ΒΛΑΧΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

Οδός Αγ. Κοσμά (στο Κουλούρι)
Από: 1/8/2001 - 20/8/2001
Ώρες: 11.00πμ - 13.00πμ
18.00πμ - 23.00πμ

Υπό την αιγίδα της
Αναπτυξιακής Μηχανικής Επιχειρήσεων
Πάργας

ΚΑΝΑΡΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΡΕΤΡΙΑ (ΝΕΑ ΨΑΡΑ)

Την Τετάρτη 5 Αυγούστου, ενώ βρισκόμουν στην Ερέτρια δοκίμασα μια πολύ ευχάριστη έκπληξη. Κάνοντας μια βόλτα στην πόλη βρέθηκα μπροστά σε μια αφίσα του Δήμου με τίτλο «Κανάρεια 2001». Γνωρίζα Κανάρεια στην Πάργα, Μιαούλεια στην Ύδρα, Μπουμπουλίνεια στις Σπέτσες. Θέλοντας να καταλάβω καλύτερα τι συμβαίνει ζήτησα και

επισκέφτηκα τον Δήμαρχο κ. Αγγελο Γούναρη και τον Πρόεδρο κ. Θεόδωρο Τσάκαλο του Πολιτιστικού Συλλόγου «Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ», ο οποίος μου ανέφερε ότι οι φετινές εορταστικές εκδηλώσεις της Ερέτριας είναι αφιερωμένες στα δύο κύρια ζωντανά συστατικά στοιχεία. Απόγονοι των οποίων είναι οι Σύγχρονοι Ερετριείς, δηλαδή τους Ψαριανούς, που εποίκισαν την Ερέτρια μετά την καταστροφή των Ψαρών το 1824 και τους Μικρασιάτες πρόσφυγες που έκαναν την Ερέτρια νέα τους πατρίδα το 1922 μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή.

Βεβαίως με τη συνεχιζόμενη ανάπτυξη της Ερέτριας εγκαταστάθηκαν μόνιμα, όχι μόνο και άλλοι Ευβοιώτες, αλλά και κάτοικοι από την Αττική και την υπόλοιπη Ελλάδα και με καμιάρι σήμερα είμαστε όλοι συμπατριώτες, οι σύγχρονοι Ερετριείς.

Στη συνέχεια, αφού μου έγινε ξενάγηση σε μουσείο με αντικείμενα της εποχής του Κ. Κανάρη στολές, οικιακά σκεύη, αντικείμενα λατρείας κλπ., μιλήσαμε για τις αντίστοιχες εκδηλώσεις που γίνονται στην Πάργα από το 1963, με την ονομασία Κανάρεια και την ύπαρξη Πολιτιστικού Συλλόγου «Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ». Φεύγοντας, μου παρέδωσε αναμνηστικό έντυπο των εκδηλώσεων της πόλης και του ευχήθηκα καλή συνέχεια στις επόμενες δραστηριότητες του συλλόγου τους.

Οι πενήνήμερες εκδηλώσεις έκλεισαν το ίδιο βράδυ με την πυρπολήση της τουρκικής νανασχίδας του Καρά Αλή, στο λιμάνι της Ερέτριας.

Εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι στην πόλη της Ερέτριας υπάρχουν 2 σπίτια του Κων/νου Κανάρη, το ένα στην παραλία, το οποίο παρουσιάζει κάποια ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά στοιχεία και το έχουν σήμερα κάποιοι απόγονοι του πυρπολητή και το άλλο στο εσωτερικό της πόλης.

Αθανάσιος Βέργος

Ο Εορτασμός του Δεκαπενταύγουστου στην Πάργα

Φέτος, για πρώτη φορά ο εορτασμός του 15 Αυγούστου στην Πάργα είχε διαφορετικό χαρακτήρα. Οργανώθηκε μια μεγαλειώδης γιορτή με ήχο και φως και εκδηλώσεις ανάλογες με αυτές μεγαλύτερων πόλεων, όπως η Κέρκυρα και η Αθήνα.

Για όσους βρέθηκαν τη συγκεκριμένη βραδιά στο λιμάνι της Πάργας ήταν μια μοναδική εμπειρία γεμάτη συγκινήσεις. Όλοι, επισκέπτες και ντόπιοι, πέρασαν υπέροχα και περιμένουν την επόμενη χρονιά για να ζήσουν στιγμές αντίστοιχες με τις φετινές ή ακόμα καλύτερες. Η έκδοσή μας θέλει να συγχαρεί όλους τους παράγοντες της εκδήλωσης και δίνει με ραντεβού του χρόνου πια, την ίδια ημέρα, περιμένοντας να ζήσουμε ακόμα καλύτερες στιγμές.

Την εκδήλωση επιμελήθηκε ο δημοσιογράφος Ιω. Κεχαγιόγλου.

15η Πανελλήνια συνάντηση του vespa club στην Πάργα

Το Σάββατο 1η Σεπτεμβρίου 2001 πραγματοποιήθηκε η ετήσια συνάντηση του vespa club Hellas στην πόλη μας, στην πλατεία Ελευθερίας (Καρύδη).

Συνδιοργανωτής της 15ης Πανελληνίας συνάντησης vespas ήταν ο Δήμος Πάργας, μέσω του Τουριστικού Γραφείου της ΑΔΕΠ, με υ-πεύθυνο τον κ. Γρηγόρη Βουρεκά και το vespa club Λάρισας με τον κ. Νίκο Καραρίζο, ο οποίος τόνισε ότι η πανελλήνια συνάντηση βέσπας έγινε φέτος στην Πάργα, γιατί είναι πολύ γραφικό μέρος. Μεταξύ άλλων είπε ότι η πρώτη παγκόσμια συνάντηση βέσπας έγινε το 1954. Η πρώτη πανελλήνια συνάντηση έγινε το 1985 με συμμετοχές σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις στη διεθνή ομοσπονδία Βέσπας. Η χώρα μας είναι μέλος του Vespa Club Hellas.

Η συνάντηση των μελών-φίλων του Vespa Club Hellas συνοδεύτηκε από εορταστικές εκδηλώσεις, υπό το φως της τελευταίας πανσέληνου του φετινού καλοκαιριού και εκτός των άλλων έγιναν βραβεύσεις των μελών του Vespa Club Hellas από τον δήμαρχο Πάργας και τοπικούς παράγοντες, ενώ ακολούθησε γλέντι με το συγκρότημα «Ήχος Ανοχής» της Λάρισας.

Όλοι γλέντησαν μέχρι το πρωί. Η εκδήλωση έκλεισε με εντυπωσιακή ρίψη βεγγαλικών.

Από αριστερά προς τα δεξιά, ο Αντιδήμαρχος Πάργας κ. Κων/νος Ζώτος, ο Δήμαρχος κ. Χρήστος Στέλιος, ο πρώην Πρόεδρος του VC Λάρισας κ. Νικόλαος Καραρίζος και ο πρόεδρος του συλλόγου Παργινών Αθήνας κ. Αθανάσιος Βέργος, τη βραδιά της εκδήλωσης.

ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΣ¹

Πάργα 23-7-1946

Στη ρομαντική βίλα² της πόλης μας, δόθηκε την περασμένη Κυριακή η μεγαλύτερη χοροεσπερίδα της χρονιάς.

Οι καλεσμένοι πολλοί και εκλεκτοί. Τη θέση της ορχήστρας αντικαθιστούσε παλιό γραμμόφωνο με ωραίες πλάκες. Δεσποινίδες με μεγάλη προθυμία προσέφεραν γλυκά, μεζέδες και εκλεκτό ούζο στους προσκεκλημένους. Οι εμφανίσεις ήταν απλές με χαριτωμένες.

Έναρξη του χορού έκανε όπως πάντα ο φίλος Γιάννης Αντωνίου που αργότερα παραδόξως εξηφανίσθη από το πάλκο.

Οι κακές γλώσσες λένουν ότι τα κοπάνισε γερά και μετά σε κατάσταση «τσακίρ κεφίου» ακούστηκε να λέγει στην ντάμα του «Μου αρέσει πολύ να χορεύουμε μαζί απόψε, δε θα σ' αφήσω με άλλον, όλο μαζί θα χορεύουμε».

Ο κατής μας³ απεδείχθη γερά κανάτα και ήταν στο φόρτε του όταν τραγουδούσε «το λουλά» χορεύοντας ωραίο ζεϊμπέκικο.

... Μ' ευχαρίστηση διεπίστωσα ότι η απουσία του αγαπητού Μιχαλάκη⁴ ήταν αισθητή και ωραίες δεσποινίδες με δυσκολία έκρυβαν τη δυσανεξία τους.

Φλερτάκια πολλά έδιναν και έπαιρναν, τρυφερά αμόρε ξαναζούσαν και στις στροφές ενός νοσταλγικού ταγκό κάποιο ροδίνο αυτάκι άκουσε λόγια γλυκά...

Ταιριασμένα ζευγάρια χόρεψαν βάλς, τρελά ωραία σλόου και παθίρικά ταγκό.

Η καλή Μηλίτσα⁵ αποδείχθηκε στο βάλς και πάλι σπουδαία χορεύτρια. Η χαριτωμένη κορούλα⁶ του αγαπητού στην πόλη μας οικοδεσπότη έδειξε ότι μεγάλη θα χορέψει θαυμάσια.

Αναμφισβήτητο γεγονός είναι ότι οι ντάμες ήταν η μια καλύτερη από την άλλη. Έμοιαζαν με μπουκέτο ωραίων λουλουδιών. Χαριτωμένη η δις Ν. Ρ⁷ ξεχώριζε με το μεγάλο γαλάζιο φόρεμά της και τη σεμνοτυφία που τη διακρίνει, η δις Α.Γ.⁸ Οι διδες Τ.Τ.⁹ και Σ.Ζ.¹⁰ οι αχώριστες φίλες πολύ νόστιμες. Εξαιρετική εντύπωση προκαλούσαν τα καλοχτενισμένα πλατινέ μαλλιά της διδος Σ.Α.¹¹.

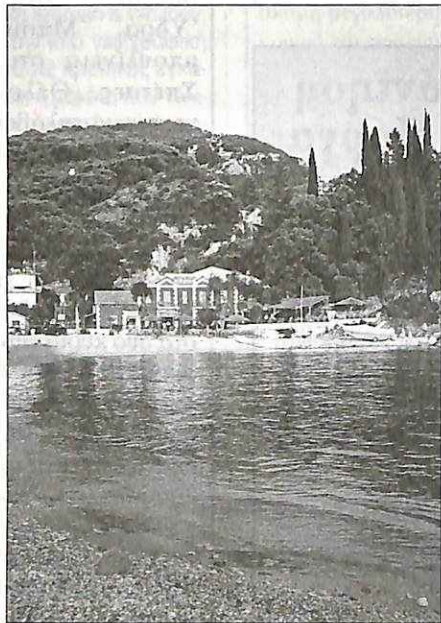
Τα έχασα βλέποντας την διδα Ε.Σ.¹² μαζεμένη σε μια γωνιά. Είχε πάθει η καυμένη μια μικρή αβαρία, ίσως να ζαλίστηκε από τη φασαρία των μικρών προσκεκλημένων που είναι αλήθεια, θορυβούσαν απερισκεπτά.

Πάλι εύθυμη η δις Κ.Κ.¹³, χαριτωμένη επίσης η δις Ε.Β.¹⁴. Πολύ καλή η δις Ε.Ρ.¹⁵ που παραδόξως δεν γκρίνιαζε.

Την πάντα περιποιημένη διδα Ε.Π.¹⁶ διέκρινε μία κάποια ατημελησία που την ξεχώριζε και το πιο απρόσεχτο μάτι. Όλοι οι νεαροί μας απεδείχθησαν άφογοι καβαλιέροι και άριστοι χορευτές, ο αγαπητός Βασίλης¹⁷, ένας από τους καρδιοκατακτητές του χωριού μας ήταν άφθαστος στο χορό

του. Ο φίλος Νίκος¹⁸ πολύ καλός στο ρόλο του οικοδεσπότη περιποιούνταν κάπως περισσότερο μια χαριτωμένη δεσποινίδα. Ο κ. Κ. Δράκος¹⁹ πιωμένος λιγάκι, ήταν πολύ καλός και δεν παρεκτράπηκε. Αντίθετα ο Ηλίας²⁰, ο επωνομαζόμενος Μάγκας, δεν παρεξηγήθη σαν μεθυσμένος που ήταν, ο αγαπητός Βαγγέλης²¹ από τους καλύτερους καβαλιέρους. Το ίδιο και ο Χριστόφορος²². Ο κ. Θ. Μπάτσιος²³ στη φόρμα του, ο μικροφτιαγμένος μαθαστός Κ.Α.²⁴ μούτρωσε όταν το κορίτσι του χόρευε με άλλον.

Μαζί με τον Μιχαλάκη έλειψαν, για κακή τύχη

Βίλα Ρόζα Ιούλιος 2001 (φωτο).

των καβαλιέρων αυτή τη φορά, οι αδελφούλες Ε και Χ.Γ.²⁵

Η χοροεσπερίς μας έδωσε την ευκαιρία να ακούσουμε τον βιολινίστα Νίκο Τσάκα και το καινούργιο ταλέντο που υπόσχεται πολλά τον Βουρεκά.

Παρασυρμένος από τα καμώματα της νεολαίας ξέχασα το «τρίτο δωμάτιο». Σ' αυτό ήταν καθισμένοι οι σοβαροί προσκεκλημένοι που και αυτοί αργότερα άφησαν τη σοβαρότητα και παρουσιάστηκαν στην αθούσα του χορού.

Άλλοι νεότεριστοι ανακατεύτηκαν περισσότερο με τη νεολαία και ασφαλώς εκεί θα διασκεδάζαν καλύτερα.

Ο Ρεπόρτερ²⁶
Πάργα 23-7-46

Σημειώσεις

Στο ρεπορτάζ του όμως ο αγαπητός μας ρεπόρτερ έκανε μια μεγάλη παράληψη δεν χαρακτηρίσε

το... αχαρκτήριστο άτομό του. Γι' αυτό και εγώ με όλη τη συμπάθεια που του έχω οφείλω να ομολογήσω ότι ήταν ένας από τους ευγενέστερους καβαλιέρους... μόνο που στις καντρίλιες τ' ανακατεύει λιγάκι...

Πιστεύω ο ίδιος να καταλάβει τι εννοώ.

Ένας καλεσμένος²⁷

1. Χοροεσπερίς: Δόθηκε στην Πάργα από των των νεοσύμφων Λίτσας Μπιζιλέκη και Δημήτρη Λαμπρόπουλου που είχαν παντρευτεί στον Αγ. Λουκά της Αθήνας στις 26-12-1945.
2. Βίλα: Η σημερινή «Βίλα Ρόζα» κατοικία τότε της αείμνηστης Αφροδίτης Αντωνιάδου-Μπόζου, αδελφής του πατέρα της νύφης Σπύρου Μπιζιλέκη.
3. Κατής: Ο τότε ειρηνοδίκης Πάργας Κώστας Τσέκας από τη Λιγυψά-Ιωαννίνων.
4. Μιχαλάκης: Ζούλας, ιερέας σήμερα στη Νότια Αφρική.
5. Μηλίτσα: Χρήστου Τσάκα.
6. Χαριτωμένη κορούλα: Η μικρή κόρη του Σπύρου Μπιζιλέκη, Έλλη Μαρκομανωλάκη.
7. Ν.Ρ.: Νίκη Ρίζου.
8. Α.Γ.: Άννα Γεωματίδη.
9. Τ.Τ.: Τζιλντα Τζώρτζη.
10. Σ.Ζ.: Σοφούλα Ζούλα.
11. Σ.Α.: Σοφία Αντωνίου.
12. Ε.Σ.: Ελένη Στύλου.
13. Κ.Κ.: Κούλα Κόντου.
14. Ε.Β.: Ευδοξία Βουρεκά.
15. Ε.Ρ.: Ευγενία Ρίζου.
16. Ε.Π.: Ελένη Παπασταύρου.
17. Βασίλης: Βουρεκάς.
18. Νίκος: Μπιζιλέκης, αδελφός της νύφης.
19. Κ. Δράκος: Κώστας Δράκος.
20. Ηλίας: Ταπασίδης-Ζώτος.
21. Βαγγέλης: Κόντος.
22. Χριστόφορος: Λύκας.
23. Θ. Μπάτσιος: Θανάσης Μπάτσιος.
24. Κ.Α.: Κώστας Αντωνίου.
25. Ε και Χ.Γ.: Ελισάβετ και Χώρη Γεωματίδη.
26. ΡΕΠΟ(Ρ)/ΤΕΡ: Νίκος Μπιζιλέκης.
27. Ένας καλεσμένος: ;.....

Το «ρεπορτάζ» αντιγραμμένο δια χειρός Αλεξάνδρας Μπιζιλέκη στάλθηκε στην κόρη της Λίτσας, που το διαφύλαξε τόσα χρόνια και την οποία ευχαριστούμε για την παραχώρησή. Ας είναι η δημοσίευση μνημόσυνο σ' όσους χάθηκαν και θύμηση της νιότης στους επιζώντες, στους οποίους ευχόμαστε μακροήμερη. Ευχαριστούμε τους: Λίτσα Λαμπροπούλου, Λάμπρο Βουρεκά, Κούλα Αποστολίδη-Βουρεκά, Νίκο Τσάκα για τη βοήθεια προσδιορισμού των ονομάτων. Παρακαλούνται οι περισσότεροι γνωρίζοντες για διόρθωση των λαθών και συμπλήρωση με τις μνήμες τους του πολύτιμου ρεπορτάζ, από το οποίο προκύπτουν πολλά συμπεράσματα με κυριότερο το υψηλό κοινωνικό επίπεδο στην Πάργα εκείνης της εποχής. Για τη συλλογή στοιχείων και την παρουσίαση εργάστηκε και ο Βαγγέλης Μπακαγιάννης.

Ο Αϊ-Νικόλας του Παπύρη

Οι γείτονες στα παρεκκλησία της πόλης μας συνήθιζαν, όπως κάνουν μέχρι και σήμερα, ν' ανάβουν κάθε βράδυ ένα καντήλι στην εκκλησία που είναι δίπλα στο σπίτι τους. Έτσι έκανε και η κυρά Μαριγώ Βασιλά-Βέργου. Κάθε βράδυ, επί δεκαετίες πήγαινε και άναβε το καντήλι του Αϊ-Νικόλα, του «γείτονά της», όπως τον αποκαλούσε.

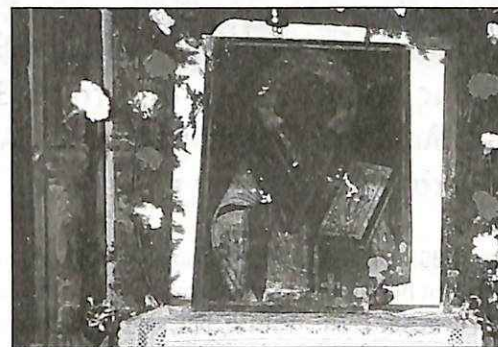
Ένα Μαρτίσιο βράδυ του 1939 άναψε το καντήλι, όπως συνήθιζε και μετά επέστρεψε στο σπιτικό της για να κοιμηθεί. Μετά τα μεσάνυχτα, κάτι σαν όνειρο ή σαν οπτασία της διακόπτει τον ύπνο και τη θέλει να σηκώνεται και να τρέχει αναστατωμένη στο εκκλησάκι του... γείτονά της!

Το περίεργο αυτό κάλεσμα δεν ήταν λανθασμένο· ένα κερί στο παρακείμενο της εικόνας μανουάλι που είχαν ανάψει προσκυνητές που ακολουθήσαν μετά την κυρά Μαριγώ είχε πέσει και έκαιγε την εικόνα.

Τρέχει αμέσως σπύτι της αναστατωμένη και παίρνει νερό για να σβήσει τη φωτιά του Αϊ-Νικόλα.

Το πρωί όλη η γειτονιά πηγαίνει στην εκκλησία, καλούν τον παπα-Γιάννη Παπαχαλαράμπους (παπάς στην Πάργα από το 1929) και κάνουν παράκληση.

Το γεγονός αυτό της κυρά Μαριγώς θεωρήθηκε σαν κάποιο μήνυμα και ερμηνεύτηκε ποικιλοτρόπως α-

Αϊ-Νικόλας Παπύρης (26-12-'00)

πό τους Παργινούς.

Λευκοθέα Δράκου

Σύντομο ιστορικό της εικόνας:

Η εικόνα του Αγίου Νικολάου διαστάσεων 70x52 εκ. είναι του 1850, της τεχνικής ζωγραφικής σε μουσαμά επικολλημένο πάνω σε ξύλο. Στο κάτω μέρος υπάρχει χειρόγραφη επιγραφή, ξεθωριασμένη σήμερα από το χρόνο, όπου αναφέρει: «Άγιος Νικόλαος Αετοίς δούλου Θεού Αλεξάνδρου. Τ 1850».

Ακόμη και σήμερα είναι εμφανές το κάψιμο στο κάτω δεξί μέρος, καθώς και στο επιτοίχιο προσκυνητάρι, ενώ σε οποιαδήποτε επισκευή έχει γίνει στο διάστημα των ετών στο ναό δεν έχουν πειραχτεί.

Τον Γενάρη του 1985 η εικόνα εκκλήπη. Ευρέθη σε διάστημα λίγων μηνών. Μετά από ενέργειες της οικογένειας Βέργου επανήλθε στη θέση της στο ναό όπου ήταν πάντα από το 1850.

Η ΕΞΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η εξεικόνιση του Αγίου, μαζί με τις μικρότερες μορφές του Χριστού και της Παναγίας, στηρίζεται στην εξής παράδοση: Σε κάποια στιγμή των εργασιών της Α' Οικουμενικής Συνόδου (325 μ.Χ.) «τόσο οργιστηκε ο Νικόλαος από τα βλάσφημα λόγια του Αρείου, ώστε όρμησε στο βήμα και ράπισε το ρήτορα. Η πράξη του αυτή προκάλεσε την άμεση αντίδραση του παρευρισκόμενου Μεγάλου Κωνσταντίνου και κατά διαταγή του τα όργανα της τάξεως τον συνέλαβαν, του αφαίρεσαν τα σύμβο-

λα του αρχιερατικού του αξιώματος, δηλαδή το Ευαγγέλιο και το ωμόφορο, και τον φυλάκισαν επί τόπου.

Η δικαιοσύνη του όμως ήλθε το βράδυ της ίδιας εκείνης ημέρας. Παρουσιάστηκαν στο κατάκλειστο και σκοτεινό κελλί της φυλακής του ο Χριστός και η Παναγία, έλυσαν τα δεσμά του και του επέστρεψαν τα ιερά σύμβολα, που του είχαν αφαιρεθεί εκείνο το πρωί».

(Α. Τζαφεροπούλου, ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΥΡΩΝ ΛΥΚΙΑΣ, σελ. 12-13).

Στον Πολιούχο μας

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος θα γιορτάσουμε στην Πάργα τη μνήμη του Αγ. Νικολάου του προστάτη της πόλης μας και προστάτη όλων των ναυτικών, των ψαράδων και απανταχού στην γη ναυτιλομένων.

Βλέποντας την εικόνα του Αγίου Νικολάου να βγαίνει από την εκκλησία υποβασταζόμενη από τους πατριώτες μας, ο νους μου, γοργότερο πουλί πέταξε χρόνια πίσω. Τότε που μικρά παιδιά μας κρατούσε η μητέρα μου από το χέρι την ημέρα της μνήμης του Αγίου. Εκείνη την ημέρα φεύγαμε όλοι από τα σπίτια μας και πηγαίναμε στην εκκλησία για να τιμήσουμε τον Άγιο και προστάτη μας. Τη βραδιά του εσπερινού σαν γυρίζαμε στο σπίτι, δίπλα στο μαγκάλι η μητέρα μου μας μιλούσε πάντα για τον Άγιο Νικόλαο, μας έλεγε: «Ότι ήταν από τα Πάταρα της Λυκείας μοναχογιός. Κάποτε που ήθελε να πάει από την Αίγυπτο προσκυνητής μαζί με άλλους συνεπιβάτες στην Παλαιστίνη, στους Αγίους Τόπους με το πλοίο, καθ' οδόν έπιασε μεγάλη θαλασσοταραχή και πήγαν να βουλιάσουν. Ο Άγιος προσευχήθηκε, η θάλασσα γαλήνεψε και το ταξίδι είχε αίσιο τέλος».

Τα λόγια της αντηχούν κάθε τέτοια βραδιά σ' αυτιά μου, θαρρώντας μου την ακούω ακόμη να μας λέει όπως και τότε.

Γιατί άραγε τα περασμένα χρόνια η ψυχή του ανθρώπου ξεχειλίζει από πίστη, όπου φαινόταν στην κάθε του πράξη. Πώς μπορώ να ξεχάσω την ώρα που η εικόνα του Αγίου περιφερόταν στο λιμάνι της Πάργας και πήγαινε προς τον Μπούντο; Μερικά καφεενεία που ήταν ανοικτά έκλειναν τις πόρτες σε ένδειξη σεβασμού προς τον Άγιο. Μαγαζάτορες και θαμώνες έβγαζαν στον δρόμο.

Σήμερα δεν σημασιολογεί κανείς, δεν ραίνει τους δρόμους με δάφνες απ' όπου περνά η εικόνα, όπως παλιά η αλησμόνητη Γκόλφω.

Γιατί μήπως θεωρούνται περιττά; Όχι δεν είναι περιττά. Είναι καθήκον, είναι υποχρέωση στον προστάτη των ταξιδιμένων μας Άγιο Νικόλαο. Σε ποιο πλεούμενο μεγάλο ή μικρό δεν υπάρχει η εικόνα του Αγίου Νικολάου. Σε ποια καμπίνα καπετάνιου δεν βρίσκεται ψηλά ο Αϊ-Νικόλας και δίπλα το καντήλι του; Ποια χείλη ναυτικού δεν έχουν ψιθυρίσει Άγιο Νικόλα βοήθα μας όταν η θάλασσα ανήμερο θερίο αρχίζει να βροντά και να ηχά. Όλοι οι Παρινοί στεραιοί και ναυτικοί ζητάμε πάντα τη βοήθειά του. Κι αυτός μας την προσφέρει. Γαληνεύει το πέλαγος, αυτό που απλώνεται μπροστά μας και λέγεται ζωή· μα και τη θάλασσα την ημερεύει και την κάνει καλοτάξιδο.

Είναι ο ξακουστός Άγιος της πόλης μας, άρα και του κοσμοπολιτισμού της. Αυτό το μαρτυρούν και ο μεγάλος αριθμός εκκλησιών αφιερωμένων στη μνήμη του: Αϊ-Νικόλας Μητροπολιτικός, του Χαγιάπουλου, του Μονόλιθου, του Παπύρη, του Βρανά κ.ά.

Αθανάσιος Βέργος

Το ηρωϊκό έπος του '40

Το πρώτο ελληνικό πολεμικό ανακοινωθέν.

Αι Ιταλικαί στρατιωτικάς δυνάμεις προσβάλλουν από της 5.30 σήμερον τα ημέτερα τμήματα προκαλύψεως της ελληνοαλβανικής μεθορίου. Αι ημέτεραι δυνάμεις αμύνονται του πατρίου εδάφους.

Η κατάληψη της Αλβανίας από το Μουσολίνι το 1939 αποκαλύπτει τα ιταλικά σχέδια στην ανατολική Μεσόγειο και στα Βαλκάνια. Από τότε αρχίζει μια σειρά εκφοβισμών της Ιταλίας προς την Ελλάδα, με αποκορύφωμα τον τορπιλισμό του ελληνικού αντιτορπιλικού Έλλη (15 Αυγούστου 1940) στο λιμάνι της Τίνου.

Οι εκφοβισμοί όμως της Ιταλίας δεν έχουν το αποτέλεσμα που είχε προεξοφλήσει ο Μουσολίνι. Το τηλεσίγγραφο της 28ης Οκτωβρίου 1940, με το οποίο η Ιταλία ζητά την ελεύθερη διέοδο των στρατευμάτων της από το ελληνικό έδαφος, απορρίπτεται από τον τότε Πρωθυπουργό Ιωάννη Μεταξά, ο οποίος, αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή, γινόταν ο εκφραστής της κοινής θέλησης του ελληνικού λαού, ίσως παρά τη βαθύτερη θέλησή του.

Όταν το πρωί της 28ης Οκτωβρίου έγινε γνωστό σε όλον τον ελεύθερο κόσμο ότι η Ελλάδα είχε απορρίψει με τόσο υπερήφανο τρόπο το ιταλικό τηλεσίγγραφο, ένας βαθύτατος σεβασμός για τη μικρή αυτή χώρα κατέκτησε όλους τους ελεύθερους ανθρώπους. Και μετά ο σεβασμός μετατράπηκε σε θαυμασμό, όταν οι πρώτες ελληνικές νίκες άρχισαν να γίνονται γνωστές. Ο ενθουσιασμός του στρατού και η ομόφωνη θέληση όλου του λαού για αντίσταση επιτρέπουν στους Έλληνες όχι μόνο να αντιμετωπίσουν την επίθεση με επιτυχία, αλλά και να περάσουν αμέσως στην αντεπίθεση.

Η μάχη της Ελλάδας κράτησε 216 συνολικά ημέρες: από την 28η Οκτωβρίου 1940 ως την 31η Μαΐου 1941, οπότε έληξε κάθε οργανωμένη αντίσταση και στην Κρήτη. Από τις 216 αυτές ημέρες, οι 160 καλύπτουν το νικηφόρο πόλεμο της Ελλάδας εναντίον της Ιταλίας μόνης (μέχρι την 5η Απριλίου 1941), οι 25 την ηρωική άμυνα των Ελλήνων στρατιωτών, με τη συμμετοχή και μερικών αγγλικών μονάδων, απέναντι στις συνδυασμένες επιθέσεις της Ιταλίας και της Γερμανίας (μέχρι την 30η Απριλίου 1941) και οι 31 την ύστατη τακτική αντίσταση των Ελλήνων, μαζί με αγγλικές μονάδες, κατά των γερμανικών δυνάμεων στην Κρήτη.

Ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος διακρίνεται σε τρεις βασικές περιόδους. Κατά την πρώτη (28 Οκτωβρίου - 13 Νοεμβρίου 1940) οι Ελληνικές δυνάμεις αντιμετωπίζουν την επίθεση του Ιταλού εισβολέα «αμυνόμενοι του πατρίου εδάφους». Κατά τη δεύτερη (14 Νοεμβρίου - 28 Δεκεμβρίου), ο Ελληνικός στρατός εξαπολύει μεγάλη επίθεση κατά των Ιταλών, με αποτέλεσμα να διεισδύσει βαθιά στο έδαφος της Β. Ηπείρου και να καταλάβει μια σειρά από σημαντικές πόλεις. Στο βόρειο τομέα ο Ελληνικός στρατός καταλαμβάνει την Κορυτσά (21 Νοεμβρίου), τη Μοσχόπολη (29 Νοεμβρίου), το Πόγραδετς (30 Νοεμβρίου). Στον κεντρικό τομέα ο Ελληνικός στρατός εξουδετερώνει μία μεραρχία αλβανιστών και στις 9 Δεκεμβρίου καταλαμβάνει το Αργυρόκαστρο. Στον παραλιακό τομέα, όπου οι Ιταλοί είχαν στην αρχή κατορθώσει να διεισδύσουν σε μεγάλο βάθος στο ελληνικό έδαφος, υποχρεώνονται να εκκενώσουν

την κοιλάδα του Καλαμά και στις 6 Δεκεμβρίου ο ελληνικός στρατός εισέρχεται στους Άγιους Σαράντα. Στο τέλος του χρόνου οι Ιταλοί βρίσκονται απωθημένοι 60 χιλιόμετρα πέρα από τα αλβανικά σύνορα. Κατά την τρίτη περίοδο (29 Δεκεμβρίου - 5 Απριλίου) οι Έλληνες συνεχίζουν την προέλασή τους βαθιά στο αλβανικό έδαφος και συντρίβουν τη σφοδρή «εαρινή επίθεση» των Ιταλών, την οποία παρακολουθούσε ο ίδιος ο Μουσολίνι. Σε διάστημα έξι μηνών οι Ιταλοί υφίστανται βαριές ήττες. Δεκαέξι ελληνικές μεραρχίες ακινητοποιούν στην Αλβανία εικοσιεπτά ιταλικές, με εξοπλισμό πολύ ανώτερο από τον ελληνικό. Παράλληλα με το στρατό ξηράς, τόσο η ελληνική αεροπορία όσο και το ναυτικό εξετέλεσαν απaráμιλλα το καθήκον τους.

Η ελληνική αεροπορία, αδικημένη και ως προς το υλικό (δε διέθετε στην αρχή του πολέμου παρά μόνο 115 αεροπλάνα, παρά τους συνεχείς «εράνους» που είχαν προηγηθεί «υπέρ της αεροπορίας») και ως προς την εκπαίδευση των στελεχών της έκαμε από την πρώτη στιγμή έντονη την παρουσία της στον αγώνα. Το ναυτικό, άξιο των παραδόσεων των Ελλήνων στη θάλασσα, ανέλαβε τριπλή αποστολή: να προστατεύει τις μεταφορές μας -στρατιωτικές ή οικονομικές, να προσβάλλει, στο μέτρο του δυνατού, τις μεταφορές του εχθρού από την Ιταλία στην Αλβανία και να προστατεύει τις ακτές μας από εχθρικές επιθέσεις- αποβάσεις και βομβαρδισμούς. Τα κατορθώματα του υποβρυχίου «Παπανικολής», το οποίο με κυβερνήτη τον πλωτάρχη Μίλτωνα Ιατρίδη κατορθώνει να βυθίσει δύο ιταλικά μεταγωγικά έξω από την Αυλώνα (25 Δεκεμβρίου 1940) και στην περιοχή του Πρίντζι ένα άλλο ιταλικό μεταγωγικό (29 Ιανουαρίου 1941), αποτελούν κορυφώσεις της συμβολής του ναυτικού στον Αγώνα.

Στις 6 Απριλίου 1941, η Γερμανία, συντρίβοντας ταυτόχρονα τη γιουγκοσλαβική αντίσταση, κτυπά την Ελλάδα. Ο ελληνικός στρατός, που υπερασπιζόταν τα μακεδονικά οχυρά στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, περικυκλώνεται και μετά από ηρωική αντίσταση αναγκάζεται να υποκύψει. Μπροστά στην προέλαση των γερμανικών στρατιών, η κυβέρνηση και ο βασιλιάς εγκαταλείπουν τη χώρα, ενώ η στρατιωτική ηγεσία συνθηκολογεί στις 24 Απριλίου. Η αντίσταση όμως στην Κρήτη κρατά ακόμη ως το Μάιο του 1941. Η συμβολή στη συμμαχική νίκη της ελληνικής αντίστασης κατά της ιταλογερμανικής εισβολής αναγνωρίζεται γενικά. Οι ελληνικές επιτυχίες στην Αλβανία συνιστούν την πρώτη νίκη των συμμάχων, τη στιγμή που ο Άξονας φαινόταν πανίσχυρος, ενθαρρύνουν τους άλλους διστακτικούς λαούς, καταστρέφουν το γόητρο του Μουσολίνι και επηρεάζουν ακόμη περισσότερο τη στάση του αμερικανικού λαού. Η αντίσταση στην Κρήτη προκαλεί την καταστροφή εκλεκτών γερμανικών δυνάμεων και ο Χίτλερ αναγκάζεται να αναβάλει για ζωτικό χρονικό διάστημα την επίθεση κατά της Σοβιετικής Ένωσης.

ΠΑΡΓΙΝΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΟΥ 1821

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΚΑΝΑΡΗΣ (1790-1877)

Η προτομή του Κ. Κανάρη στην Πάργα

1790: Γεννήθηκε στην Πάργα της Ηπείρου. Ως έτος γεννήσεώς του αναφέρεται και το 1792 αλλά και το 1793. Κατά το Ναυτικό Μητρώο, η γέννηση τον Σεπτέμβριο του 1793 στην Πάργα και ερχομός του στα Ψαρά έγινε μετά το 1807. Σχέση άλλωστε με την πόλη που γεννήθηκε έχει η επίσκεψή του στην Πάργα στις 5 Απριλίου του 1863. Το 1790 κρίνεται ως το πιο ακριβές για τη γέννησή του, γιατί αυτό δηλώθηκε και στη ληξιαρχική πράξη του θανάτου του.

1800: Σε ηλικία 10 ετών δούλεψε ως μούτσος στο πλοίο του θείου του, Δημητρίου Βουρεκά.

1807: Υπάρχουν πληροφορίες ότι σε ηλικία 17 ετών ζούσε στην Πάργα της Ηπείρου. Στο ίδιο έτος τοποθετείται και η πρώτη πολεμική του δράση στη Λευκάδα.

1810: Μετά τον θάνατο του θείου του, Δημητρίου Βουρεκά, κληρονόμησε το πλοίο του και ανέλαβε την πλοιαρχία σε ηλικία 20 ετών.

1817: Νυμφεύτηκε τη Δέσποινα Μανιάτη, κόρη του Ψαριανού καραβοκύρη και αργότερα αγωνιστού της Επανάστασης, Ανδρέα Μανιάτη.

1818: Γεννήθηκε ο Νικόλαος, πρώτος γιος του.

1819: Γεννήθηκε ο Θεμιστοκλής, δεύτερος γιος του.

1820: Ως κυβερνήτης του μικρού εμπορικού του πλοίου, ταξίδευσε για πρώτη φορά στην Οδησό της Ρωσίας. Το ίδιο έτος γεννήθηκε ο τρίτος γιος του, Θρασύβουλος.

1822 (6-7 Ιουνίου): πυρπόλησε την τουρκική ναυαρχίδα στη Χίο και την τουρκική αντιναυαρχίδα του ναυάρχου Κακλαμάν Μεχμέτ Πασά, μεταξύ Τενέδου και Τρωάδος (29 Οκτωβρίου). Το ίδιο έτος γεννήθηκε ο τέταρτος γιος του, Μιλιτιάδης.

1824 (5 Αυγούστου): πυρπόλησε μία φρεγάτα του Χοσρέφ Πασά στη Σάμο και μια κορβέτα στη Μυτιλήνη.

1825 (Ιούνιος): πήρε μέρος στην απόπειρα της πυρπολήσεως του Αιγυπτιακού Στόλου στην Αλεξάνδρεια. Το ίδιο έτος προσπάθησε μαζί με λίγους Έλληνες καπετάνιους να εμποδίσει την

άσκησή της πειρατείας από ελληνικά πληρώματα. Για τον ίδιο λόγο, κινδύνεψε η ζωή του στην Αίγινα.

1826: Γεννήθηκε ο πέμπτος γιος του, ο Λυκούργος. Ο ίδιος τοποθετήθηκε κυβερνήτης του ημιδικρότου «ΕΛΛΑΣ» αμέσως μετά τον κάπλου του στην Ελλάδα. Το ίδιο έτος εξελέγη αντιπρόσωπος των Ψαρών στη Συνέλευση της Τροιζίνος.

1828: Γεννήθηκε η μοναδική του κόρη, η Μαρία. Ο ίδιος διορίστηκε φρούραχος στην Μομφρασία.

1831: Γεννήθηκε ο έκτος γιος του, ο Αριστείδης. Με την κατάρτιση του Ναυτικού Μη-

1847: Πέθανε η κόρη του Μαρία.

1848: Πέθανε ο πρώτος γιος του, Νικόλαος. Ο ίδιος έγινε Πρωθυπουργός και Υπουργός των Ναυτικών.

1851: Πέθανε ο δεύτερος γιος του, ο Θεμιστοκλής.

1854: Έγινε Υπουργός των Ναυτικών στην κυβέρνηση του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου.

1858: Αποσύρει την υποστήριξή του από το Ρωσικό Κόμμα με το οποίο αγωνίζεται από την έλευση του Καποδίστρια.

1861: Η πολιτεία του απονέμει τον βαθμό του Αντιναυάρχου και σύνταξη. Αρνείται και τα δύο για να διατηρήσει το δικαίωμα της ελεύθερης υποστηρίξεως των συνταγματικών του θεωριών.

1862: Ο Όθων του αναθέτει την εντολή για να σχηματίσει κυβέρνηση. Ο κατάλογος των υπουργών που πρότεινε δεν έγινε δεκτός από τα ανάκτορα και κατέθεσε τη βασιλική εντολή χωρίς να σχηματίσει κυβέρνηση. Αργότερα, έγινε μέλος της αντιοθωνικής τριανδρίας Βούλγαρη-Κανάρη-Μπενιζέλου Ρούφου.

1863: Πέθανε ο έκτος γιος του, ο Αριστείδης. Μετά την έξωση του Όθωνος, ανέλαβε την αντιβασιλεία. Το ίδιο έτος, ως εκπρόσωπος των Ελλήνων, προσέφερε το στέμμα του ελληνικού θρόνου στον δευτερότοκο γιο του Βασιλέως Χριστιανού, Γεώργιο τον Α'.

1864: Ανέλαβε δύο φορές την πρωθυπουργία και μια φορά το Υπουργείο των Ναυτικών.

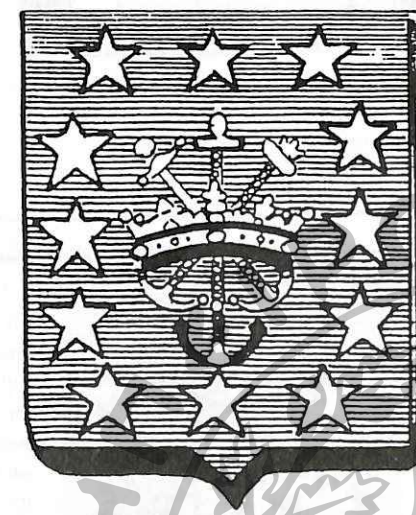
1865: Πέθανε ο πέμπτος γιος του, ο Λυκούργος. Παρατήρηκε από την πρωθυπουργία και από το Υπουργείο Ναυτικών δυσανεκτήστος από την εκλογή του Επαμεινώνδα Δεληγιώργη ως Προέδρου της Εθνοσυνελεύσεως.

1877: Μετά από απαίτηση του ελληνικού λαού, ανέλαβε την προεδρία της οικονομικής κυβέρνησεως τον Μάιο. Αργότερα προσβλήθηκε από ημιπληγία και πέθανε στις 2 Σεπτεμβρίου, στις 11:45 π.μ. Η ταφή του έγινε στις 4 Σεπτεμβρίου στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών.

Δημήτριος Α. Μαυριδερός Γενεαλογικά στοιχεία δύο Ναυάρχων, θρύλος και Ιστορική Αλήθεια. Κων/νος Μ. Κανάρης (1790-1877).

Γουλιέλμος Φραγκίσκος Κ. Κανάρης 1887-1945. Αθήνα 1996

Δελτίον Εραλδικής και Γενεαλογικής εταιρίας Ελλάδος (αρ. 10).

Οικόσημο Κωνσταντίνου Μ. Κανάρη (1790-1870) (V.H.V. Rolland's Illustrations to the Armorial Général By J.B. Rietstap I. Heraldry Today 1967, P1. XVI.C.).

τρώου των αξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού επαναφέρεται στην ενέργεια με τον μεγαλύτερο τότε βαθμό του Πλοιάρχου Α' τάξεως, ενώ αργότερα προήχθη σε Υποναύαρχο και εξελέγη Γερουσιαστής. Το ίδιο έτος πήρε μέρος στην καταστολή της αντικυβερνητικής ανταρσίας που ξέσπασε στην Υδρα. Μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια, παρατήρηκε από το Ναυτικό και ιδιώτευσε στην Ερμούπολη της Σύρου.

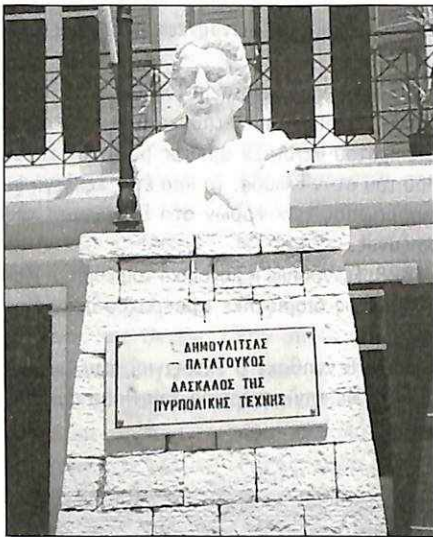
1843: Πήρε μέρος στο Κίνημα του Ρωσικού Κόμματος. Με τη μεταπολίτευση έγινε Υπουργός των Ναυτικών στην Κυβέρνηση Ανδρέα Μεταξά και αργότερα έγινε προσωρινός Πρόεδρος της.

1844: Έγινε Υπουργός των Ναυτικών στην Κυβέρνηση Ιωάννου Κωλέττη.

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΔΗΜΟΥΛΙΤΣΑΣ ΠΑΤΑΤΟΥΚΟΣ

Προερχόμενος από την γνωστήν εκ του αυτού ονόματος οικογένειαν της Πάργας, είχε εγκατασταθεί εις την μικράν ναυτικήν νήσον των Ψαρών από νεαρωτάτης ηλικίας και εταξίδευε συχνότατα με τα ψαριανά πλοία. Έκτοτε του έμεινε το παρεπώνυμον Πατατούκος. Με αυτό το όνομα τον γνωρίζει η ιστορία. Εις ένα από τα ταξίδια του με το πλοίο του Αποστόλη Νικολάου, του υιού του κατὰ την επανάστασιν ναυάρχου των Ψαριανών, έμεινεν αρκετόν χρόνον εις το Τουλόν. Εκεί ο Πατατούκος συνεδέθη φιλικώς με τον αξιωματικόν του μηχανικού Ρίτσι από την Μάλταν, καθηγητήν εις τον γαλλικόν ναύσταθμον. Ο Ρίτσι έδωσε εις τον Πατατούκον μαθήματα αστρονομίας, σχετικά βέβαια με τας ανάγκας της ποντοπορίας, και τον έδίδαξε την κατασκευήν του πυρπολικού. Έπειτα εις τα Ψαρά ο Πατατούκος έγινε διδάσκαλος της πρακτικής ναυτικής και

εθεωρείτο σοφός εις ό,τι αφορούσε την ναυπηγικήν. Η πρότασίς του λοιπόν δια την κατασκευήν πυρπολικού επροκάλεσεν αμέσως την εμπιστοσύνην.

Η προτομή του Ιωάννη Κ. Δημουλίτσα Πατατούκου στην προκυμιά της Πάργας σήμερα

Το πυρπολικόν του Πατατούκου υπήρξε το εύχρηστον και αποτελεσματικόν όπλον του πρώτου εκείνου ελληνικού πολεμικού ναυτικού, και έκαμε τον τουρκικόν στόλον από της ενάρξεως της επανάστασεως μέχρι του τέλους της να διατελεί εις διαρκή τρόπον, ως να ευρίσκετο εις θάλασσαν πλήρη πυρίνων φασμάτων. Εις τούτο, καθώς και εις την εξαιρετικήν ικανότητα των ελιγμών των σκαφών, που απετέλει την μεγάλην υπεροχήν των Ελλήνων ναυτικών απέναντι των Τούρκων, οφείλεται μέγα μέρος της επί της θαλάσσης νίκης της επαναστάσεως.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ Α. ΚΟΚΚΙΝΟΥ
Η Ελληνική Επανάσταση
Τομ. Β' 1957

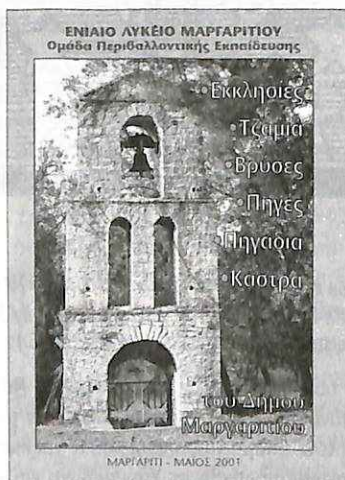
ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ

Οι μαθητές του Ενιαίου Λυκείου Μαργαριτίου, στο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, επέλεξαν και ασχολήθηκαν με την καταγραφή ιστορικών μνημείων της περιοχής του Δήμου Μαργαριτίου, (εκκλησίες, τζαμιά, κάστρα, βρύσες, πηγές, πηγάδια). Οι δυσκολίες της καταγραφής, (συλλογή στοιχείων, μακρινές αποστάσεις, δύσβατοι δρόμοι κλπ.) δεν επέτρεψαν να ολοκληρωθεί η εργασία αυτή στη διάρκεια μιας σχολικής χρονιάς (1998-99) και γι' αυτό ήταν αναγκαία η συνέχισή της και κατὰ την παρούσα σχολική χρονιά 2000-01.

Η συγκέντρωση κάθε στοιχείου δεν θα ήταν δυνατή, αν δεν είχαμε τη βοήθεια και συμπαράσταση των κατοίκων της περιοχής. Θα πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα η μεγάλη συμμετοχή και υπευθυνότητα που έδειξαν όλοι οι μαθητές και στις δύο σχολικές χρονιές.

Ευχόμαστε αυτή η πρώτη καταγραφή να αποτελέσει αφορμή για μια πιο ουστηματική αξιοποίηση του υλικού που προέκυψε, από τις αρμόδιες υπηρεσίες ώστε να μην ξαναδούμε να καταστρέφονται μνημεία από διάφορους... με αυθαίρετες παρεμβάσεις.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε όλους τους φορείς που βοήθησαν σ' αυτή την προσπάθεια.

Το καμπαναριό της Αγίας Παρασκευής στο Μούρι

δα, Ευάγγελο Κάτσιο, Βασίλειο Καρβούνη, Νικόλαο Λούκα, Ηλία Αθανασίου, Ευθύμιο Λιοπιάρη, Λάμπρο Νιτίορα, Λάμπρο Κάτσιο για τις πληροφορίες που μας έδωσαν, καθώς και όλους όσους βοήθησαν με οποιοδήποτε τρόπο.

Ο Δ/νής
Σταυρόπουλος Γεώργιος

Οι καθηγητές της Π.Ο.
Δούκα Ευγενία
Παπιγγιώτης Κων/νος

Ιδιαίτερα τον Νομάρχη Θεσπρωτίας, κύριο Νικόλαο Τσώνη, την Δ/νση Δ/θμιας Εκπ/σης Θεσπρωτίας και τον υπεύθυνο Περιβαλλοντικής εκπ/σης, τον κύριο Βασίλειο Αρβανίτη, για την οικονομική βοήθεια που μας προσέφεραν. Επίσης τον Δήμο Μαργαριτίου. Τον κ. Ευάγγελο Μπακαγιάννη, πρώην Πρόεδρο της Αδελφότητας Μαργαριτιωτών, για τη συμπαράστασή του σ' όλη τη διάρκεια της προσπάθειάς μας και το υλικό που προσέφερε.

Τον κ. Βασίλειο Δόση, δάσκαλο, που βοήθησε την ομάδα στη φωτογράφιση (ολάντς). Τους κ.κ. Ιερέα Πέτρο Μπάμπο, Διονύσιο Κωσιτάρα, Αθανάσιο Νάσια, Γεώργιο Δημητρίου, Χαράλαμπο Καρδάνη, Γεώργιο Μπαλούμη, Ιωάννη Κάτσιο, Νικηφόρο Λύκα, Οδυσσέα Μπάκα, Κώστα Γεωργίου, Γεώργιο Σίμα που μας βοήθησαν για τις μετακινήσεις και με υλικό. Τους κ.κ. Χαρίση Δώ-

Η Ραντούλα

Γράφει η Τούλα Στεφανίδου-Μαλακάτα

Πώς βρέθηκε, από πού τη φέρανε, ποτέ δεν ρώτησε. Από τότε που άρχισε να καταλαβαίνει τι γίνεται γύρω της, από τότε τη θυμάται. Άσπρη με βούλες μαύρες, όχι δεν ήταν σκυλί Δαλματίας. Μεγάλωνε μαζί με τα παιδιά της οικογένειάς σ' ένα ισόγειο, δεμένη από το λαιμό με αλυσίδα στη γρεντιά. Είχε δροσιά το καλοκαίρι και ζέστη το χειμώνα. Εκεί της πηγαίνανε φαγητό και νερό.

Όταν σουρούπωνε, την έλυναν και χαίρονταν την ελευθερία της. Έτρεχε δεξιά, αριστερά, έκανε αγάπες με τα παιδιά του σπιτιού, την καβαλίκευαν, πιάνονταν από το τρίχωμα του λαιμού της και γίνονταν γέλια και φασαρία μεγάλη.

Κάποτε από τη βιασύνη της έφυγε με την αλυσίδα στο λαιμό. Το τι έγινε δε λέγετε, ανέβαινε δύο τρία σκαλοπάτια της αυλής, να θορυβεί η αλυσίδα στο πλακόστρωτο, να αναποδογυρίζει ότι τύχαινε μπροστά της. Όσπου έφτανε πίσω από την πόρτα τη μεγάλη που περνούσε τα βράδια της. Για φύλακα την είχανε. Και ήταν φοβερή, από πολύ μακριά μόλις άκουγε βήματα στο δρόμο, ώσπου ν' απομακρυνθούν γαύγιζε συνέχεια και δυνατά, που τρόμαζαν όταν την άκουγαν.

Τα Σαββατόβραδα περιμένανε με χαρά τη θεία Βάγκιω. Μαυροντυμένη πάντα και με τη μαύρη μαντίλα στο κεφάλι, τους έλεγε παραμύθια και ιστορίες και κρέμονταν από το στόμα της τα παιδιά.

Πες μας κι άλλα θεία, κι αυτή που είχε ακούσει για τα γεγονότα στην Αβησσυνία άρχιζε να ρωτάει. Τι γίνεται μ' αυτόν, πώς τον λένε - το χαλέ. Γελούσαν και τη διορθώνανε. Χαϊλέ Σελασιέ τον λέγανε, να το μάθεις. Το ήξερε αλλά ήθελε να κάνει τα παιδιά να γελάσουν. Ήταν πολύ έξυπνη. Τους διηγόταν ακόμη σαν παραμύθι πως παλιά ήταν ληστές, στην περιφέρεια.

Ήταν οι Ρετζαίοι, οι φοβεροί και τρομεροί, γι' αυτούς είχαν τη Ραντούλα. Κάποτε είχαν στήσει καρτέρι στο Μούρι στον πατέρα σας, αλλά απέτυχαν και από τότε φοβόμασταν, έβαλε σιδεριές ο παππούς παντού, στα παράθυρα, στις πόρτες, πήρε και τη σκύλα.

Σαν έγινε όμως το ελληνικό, πάνε χαθήκανε, εξαφανίστηκαν. Είχαμε ασφάλεια και ησυχία.

Περνώντας τα χρόνια την πήραν τη Ραντούλα στη Σενίτσα. Σε λίγες μέρες γύρισε πίσω μόνη της και τελείωσε στο σπίτι που εξήσε όλα της τα χρόνια.

ΠΟΙΗΣΗ

“Ομορφιές της Πάργας”

*Το κάστρο, το νησάκι σου,
τα πεύκα κι οι ελιές
δεν είν' τα μόνα, Πάργα μου,
στις τόσες σου ομορφιές.*

*Δαντελωτή ακρογιαλιά
και βράχια αγαπημένα
καλντεριήμι, κάμαρες, στενά
και Παναγιά Βλαχέρινα.*

*Ο Βάλτος το πανόραμα,
Λυχνούς το μεγαλείο,
ο Αη-Γιάννης όνειρο
και Κρουνέρι θείο.*

*Μακρύ το κύμα γελαστό
τα πόδια σου χαϊδεύει,
πράσινο γύρω το βουνό
τον ίσκιο του σου στέλνει.*

*Την πιο όμορφη ακτίνα του
σ' ανατολή και δύση,
ο ήλιος μες στο διάβα του
σ' εσένα θα χαρίσει.*

*Είσαι νεράιδα ξηλεντή
του Ιονίου το χαμάρι,
στην ιστορία εξακουστή
πατρίδα του Κανάρη.*

Ευάγγελος Κυριάκης

«Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ»

Το χαρισματικό παιδί της Πάργας, η Αλεξάνδρα Σωτηρίου-Ντούκα, αποφάσισε να μας αποκαλύψει το ταλέντο της και να «ξεδιπλώσει» πτυχές της υπέροχης ατομικότητάς της μέσω της θεατρικής ομάδας Παραμυθιάς «ΘΕΑΤΟ» - θεατρική εταιρία ανάπτυξης τέχνης και θεάματος, στο πλέον αντιπροσωπευτικό έργο του Ντάριο Φο «Οι Αρχάγγελοι δεν παίζουν Φλίπερ». Θεατρική ομάδα που άρχισε το '96 με το έργο «Η αυλή των θαυμάτων» του Ίακ. Καμπανέλλη,

συνέχισε με έργα όπως το «Σόϊ» του Αρμένι, «Φρουτοπία» του Λεών, Τριβιζά και έλαβε το πρώτο βραβείο στο φεστιβάλ Ερασιτεχνικών Επαρχιακών Θιάσων Ζωγράφου με το έργο «Θάψτε τους νεκρούς» του Σόου. Η συγκεκριμένη παράσταση παρουσιάζεται υπό τη σκηνοθετική καθοδήγηση της ηθοποιού-σκηνοθέτιδος Βαλεντίνας Παπαδημητράκη, τη μουσική φροντίδα -ειδικά για το συγκεκριμένο έργο- από τον Πέτρο Γεωργιάδη και σκηνικά από τη διακεκριμένη σκηνογράφο Δέσποινα Βολίδη.

Η παράσταση αυτή παρουσιάστηκε στο Φεστιβάλ Ζωγράφου στις 14 του Σεπτεμβρίου, με επιτυχία.

Η Αλεξάνδρα Σωτηρίου-Ντούκα στην παράσταση «Οι Αρχάγγελοι δεν παίζουν φλίπερ» - σκηνή Γ'.

Απόψεις για την τουριστική ανάπτυξη της Πάργας και του Νομού Πρέβεζας

Η Πάργα, χωρίς αμφιβολία, αποτελεί την πιο τουριστικά αναπτυγμένη πόλη της Ηπείρου. Αξίζει τον κόπο να δούμε μαζί, σύντομα, την εξέλιξη του τουριστικού φαινομένου στην Πάργα τη σημερινή κατάσταση και να εξετάσουμε τα περιθώρια ποιοτικής εξέλιξης του τουριστικού προϊόντος. Ακόμα, αν μπορεί και πώς μπορεί μια τέτοια περιοχή να βοηθήσει στην ανάπτυξη του τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή του νομού Πρεβέζης και της Ηπείρου.

Τα πρώτα τουριστικά χελιδόνια εμφανίστηκαν το 1957 με το περίφημο Club Mediterranée. Η γειτνίαση με την Κέρκυρα, η φυσική ομορφιά και το προχωρημένο μυαλό του ιδρυτή του Club ήταν τα κύρια αίτια να ξεκινήσει ο τουρισμός στην Πάργα.

Το 1968 μια πετυχημένη διαφήμιση στο περιοδικό ΓΥΝΑΙΚΑ έδωσε ώθηση για τη δημιουργία ρεύματος εσωτερικού τουρισμού. Τη δεκαετία του 70 μικρά Tour Operators δειλά-δειλά εμφανίζονται στα προγράμματά τους την Πάργα. Ακόμα δημιουργείται μεγάλο κύμα αφίξεων από μεμονωμένους τουρίστες (Pargas Lovers).

Όλα αυτά τα χρόνια ελάχιστοι παίρνουν στα σοβαρά τον τουρισμό. Η πολιτεία είναι ανύπαρκτη, για να δημιουργηθούν οι κατάλληλες υποδομές.

Τη δεκαετία του 80 έχουμε την έκρηξη του τουρισμού στην Πάργα. Μεγάλοι Tour Operators εμφανίζονται. Αυξάνεται η ζήτηση. Η αντίστοιχη αύξηση της προσφοράς συνεπάγεται άναρχη δόμηση, προχειρότητα ή ανυπαρξία στις υποδομές, σπασμαδικές ενέργειες ελέγχου από μεριάς πολιτείας, π.χ. η απόφαση για το κορεσμένο της Πάργας. Μια άδικη και ατυχής, όπως αποδείχτηκε, απόφαση που δυστυχώς εξακολουθεί να ισχύει, οδηγώντας σε στρεβλή ανάπτυξη και τουριστική υποβάθμιση.

Τη δεκαετία του 90 οι αφίξεις τουριστών πολλαπλασιάζονται, η ποιότητα βαθμιαία υποχωρεί, οι ελεύθεροι τουρίστες εξαφανίζονται και οι μεγάλοι Tours Operators κατευθύνουν τις τύχες του τόπου.

Σήμερα η Πάργα δέχεται τουρίστες από Σκανδιναβία (SLG, VING, APOLLO), Αγγλία (GMC, OLYMPIC, LIBRA, FIRST CHOICE, MANOS, SUN VIL, SIMPLY, DIRECT KOSMAR), Ολλανδία (OLYMPIA, HOLLAND INTERNATIONAL, SUD, ROSS), Ελβετία (ESCO), Γερμανία (ATTIKA) και Τσεχία με τα παρακάτω ποσοστά αντίστοιχα:

Σκανδιναβία: 40%

Αγγλία: 35%

Ολλανδία: 7%

Τσεχία: 7%

Υπόλοιποι 11% (Έλληνες και Ιταλοί που επισκέπτονται την Πάργα από 20 Ιουλίου έως 30 Αυγούστου).

Για τον οργανωμένο τουρισμό, η τουριστική περίοδος

διαρκεί από αρχές Μαΐου έως μέσα Οκτωβρίου. Τα ποιοτικά στοιχεία του τουρισμού ακολουθούν πτωτική πορεία, με κατάλληλη τη τουριστική υποβάθμιση, παρακμή και ομηρία τελικά στις διαθέσεις των μεγάλων τουριστικών οργανισμών.

Απαιτούνται λοιπόν μεθοδικές και προγραμματισμένες κινήσεις, αν θέλουμε ορθολογική ανάπτυξη όπως:

1. Αμβλυνση της εξάρτησης από το μαζικό τουρισμό.
2. Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
3. Προστασία, αξιοποίηση, ανάδειξη του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος.

Επίσης πρέπει να αναφερθούμε:

1. Στον τόπο μας και τις δυνατότητές του.
2. Στην αγορά που απευθυνόμαστε.
3. Στη στρατηγική, που αποτελεί το δρόμο που ενώνει το προϊόν με την αγορά.

Προτάσεις σχετικά με την αξιοποίηση του τόπου μας.

1. Βιολογικός καθαρισμός.
2. Κυματοθραύστης - αγκυροβόλιο
3. Αξιοποίηση κάστρων περιοχής.
4. Ανάδειξη ιστορικού κέντρου Πάργας.
5. Παραδοσιακός οικισμός Αγιάς.
6. Αξιοποίηση χειμάρρου, καταρρακτών, μύλων Ανθούσας.

7. Ολοκλήρωση του δρόμου Αγία Κυριακή - Λυχνός - Γέφυρα Μεζάνη.

Αντίστοιχα έργα μπορούν να προταθούν από όλους τους Δήμους της Πρέβεζας και της Ηπείρου.

Επίσης απαιτείται εκσυγχρονισμός των τουριστικών καταλυμάτων, εμπλουτισμός του υπάρχοντος τουριστικού προϊόντος, κατάρτιση των εμπλεκόμενων στον τουρισμό, γνώση της αγοράς που απευθυνόμαστε και τέλος το κυριότερο είναι η χάραξη στρατηγικής.

Σπυρίδων Νούσης

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Στα πλαίσια της εφαρμογής του νέου νόμου περί ανασυστάσεως της Δημοτικής Αστυνομίας και της άσκησης των αρμοδιοτήτων σε πανελλαδική κλίμακα, ο Αντιδήμαρχος κ. Γιάννης Γκογκοζώτος και επίτιμο μέλος του Συλλόγου μας, ανέλαβε και την εποπτεία της Δημοτικής Αστυνομίας Αθηναίων και την ευθύνη της λειτουργίας του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης των υπαλλήλων της.
Του ευχόμαστε Καλή Επιτυχία.

Μυκηναϊκός Θολωτός Τάφος πλησίον της Πάργας

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

Την υστερομυκηναϊκήν προέλευσιν της λατρείας του Άδου παρά τον Αχέροντα ενίσχυσε φέτος η επισήμανσις μυκηναϊκής ακροπόλεως και θολωτού τάφου Ν.Α. της Πάργας, βορείως της πεδιάδος της Αχερουσίας, εις θέσιν Κύπερην. Ο τάφος αποτελούμενος εκ κτιστής θόλου επιμελούς κατασκευής διαμ. 4 μ., σωζομένου ύψους 2μ. περίπου και κτιστού επίσης διαδρόμου είχε ανακαλυφθή τυχαίως το 1937, ότε είχε ανευρεθή εντός αυτού φυλλόσχημος χαλκή αιχμή δόρατος της Hallstatt Α', απαντώσα εν Ελλάδι περί τους χρόνους της εισβολής. Εκ της γενομένης ερεύνης διεπιστώθησαν σκελετοί τεταραγμένοι, μνησίων οστών μετά της λεκάνης γυναικός επιτόκου ή αποθανούσης κατά τον τοκετόν, διότι πέριξ της λεκάνης υπήρχον οστάρια βρέφους ή ανεπτυγμένου εμβρύου, όστρακα εγχωρίου κεραμεικής και μυκηναϊκά της ΙΙΒ.

Η ανεύρεσις του μυκηναϊκού τάφου ενέχει μεγίστην σημασίαν δια την έρευναν της Ηπείρου, διότι μέχρι σήμερα ως βορειότερον όριον διεισδύσεως του μυκηναϊκού πολιτισμού εις την περιοχήν του Ιονίου εθεωρούντο η Ιθάκη και η Κεφαλληνία και ενδεχομένως η Λευκάς, προσέτι δε αποδεικνύεται αναμφισβητήτως η εγκατάστασις μυκηναϊκών αποικιών εις την δυτικήν Ηπειρον, εις την περιοχήν του Αχέροντος κατά την ΥΕ ΙΙ περίοδον.

Τα στοιχεία προέρχονται από τα πρακτικά της αρχαιολογικής εταιρίας του 1960 (Σωτήριος Ι. Δάκαρης). Μας τα παραχώρησε ο Ευάγγελος Μπακαγιάννης, τον οποίο ευχαριστούμε. Τα ευρήματα βρίσκονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων.

Στις «ΕΠΤΑ ΗΜΕΡΕΣ» της ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ της 29.7.01 με θέμα «ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΜΠΑΝΙΑ» δημοσιεύτηκε η παραπάνω φωτογραφία χωρίς ν' αναφέρεται που έχει τραβηχτεί. Για την ιστορία συμπληρώνεται η λεζάντα. Είναι τραβηγμένη στο Κρυονέρι στα τέλη της δεκαετίας του '30 και οι Παργινοί από αριστερά είναι: Βασίλης Λαζαρίδης, Φωφώ Βέργου, Ισμήνη Ζέρη, Μαλβίνα Ζέρη. Ο πίσω μικρός πιθανώς είναι ο αείμνηστος Γιώργος Τσίνας. Ο άλλος μικρός ποιος να είναι; Τη φωτογραφία εντόπισε ο Κώστας Βουρεκάς και τα πρόσωπα προσδιόρισε ο Γεώργιος Ρίζος.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ-ΚΑΛΕΣΜΑ ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ - ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ

Στις 13 Ιανουαρίου 2002, στο ξενοδοχείο Τιτάνια, Πανεπιστημίου 52, θα γίνει η ετήσια Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Παργινών Αθηνών.

Καλούνται να παραστούν τα μέλη του Συλλόγου, ο κ. Δήμαρχος Πάργας και το Διοικητικό Συμβούλιο, όσοι Παργινοί είναι στην Αθήνα, οι φίλοι της Πάργας και του Συλλόγου.

Όσοι εκ των μελών του Συλλόγου επιθυμούν να συμμετάσχουν στις αρχαιρεσίες για ανάδειξη νέου Δ.Σ. του Συλλόγου, να επικοινωνήσουν με τον πρόεδρο του Συλλόγου κ. Βέργο Αθανάσιο στο τηλ. 9240940 ή με την κ. Καστρινάκη Τάτη, τηλ. 9700261 ή Τζάκου Μαρίνα τηλ. 8648376.

Παράκληση για την προσέλευση νέων ατόμων.

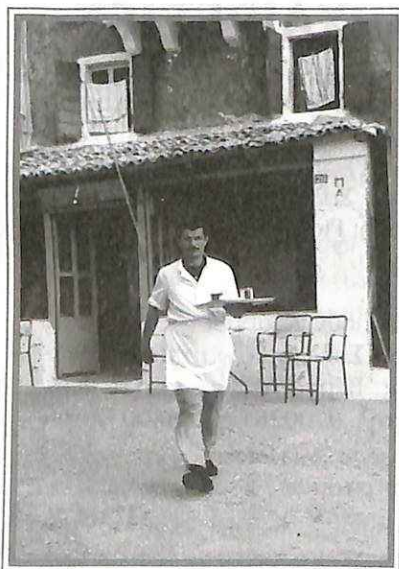
ΤΟ Δ.Σ.

ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΑΖ

Η έκδοση του περιοδικού μας, εύχεται εποικοδομητικό και χαρούμενο το νέο σχολικό έτος 2001-2002 σε όλους τους μαθητές των σχολείων της Πάργας

Οι δασκάλες Βασιλική Βλάσση και Μαρίτσα Δεσύλα (Β' τμήμα Νηπιαγωγείου 2000).

Ο αεικίνητος Γιώργος Ιορδανίδης στο παραδοσιακό καφενείο που είχε με τον Σπύρο Βέργο στην παραλία της Πάργας από το 1966 έως και το 1982. Για την ιστορία, το μαγαζί λειτούργησε με την ονομασία ΓΙΑΛΙ ΚΑΦΕΝΕ, για ένα χρόνο. Το 1967 η τότε αστυνομική αρχή επέβαλε την αλλαγή του ονόματος και το μαγαζί μετονομάστηκε ΙΟΝΙΟ. Καλοκαίρι 1977

Ο αείμνηστος Παναγιώτης Γκούνας με τον ανιψιό του από την Κέρκυρα, στη Λαϊκή Αγορά της Πάργας στον Αϊ-Δημήτρη.

